

Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
części wsi Borcz

Zleceniodawca: Gmina Somonino

Opracowanie:
mgr Katarzyna Kusztełak // 2018

Spis treści:

1. Wiadomości ogólne	3
1.1. Wstęp	3
1.2. Podstawy prawne	3
1.3. Zakres przedmiotowy prognozy	3
1.4. Metodyka	6
1.5. Materiały wyjściowe	6
1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	8
2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	12
3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu	13
3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego	13
3.2. Obszary chronione	20
3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska	21
3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji	23
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu	24
3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	25
3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska	27
4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego	28
4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu	28
4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko	34
4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000	35
4.4. Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	40
4.5. Zgodność m.p.z.p. z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami	40
4.6. Podsumowanie prognozy	41
5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska	42
6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko	43
7. Wnioski	44
8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	44
Załącznik: Oświadczenie autora prognozy	47

1. Wiadomości ogólne

1.1. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu. Rolą tego opracowania jest wskazanie na minimalizowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest ocena miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

1.2. Zakres powierzchniowy prognozy

Niniejszą prognozę sporządza się na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Somonino. Teren opracowania obejmuje obszar określony w uchwale Nr XXXII/233/09 Rady Gminy Somonino z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Borcz. Obszar planu obejmuje w sumie obszar o powierzchni to ok. 714 ha. Analizowany obszar stanowią w większości użytki rolne, oraz leśne, które przecina droga krajowa nr 20, łącząca Pomorze Gdańskie z Pomorzem Zachodnim, stanowiąca także dogodne połączenie komunikacyjne z Trójmiastem. Wzdłuż drogi krajowej zlokalizowane są zabudowania związane z osadnictwem miejscowości, ale także rozwijające się tereny usługowe, w tym komunikacyjne.

1.3. Zakres przedmiotowy prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Borcz określonego zgodnie z uchwałą Rady Gminy Somonino Nr XXXII/233/09 Rady Gminy Somonino z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Borcz.

Uchwalenie planu miejscowego ma między innymi na celu dostosowanie zapisów miejscowego prawa do przyjętego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Somonino.

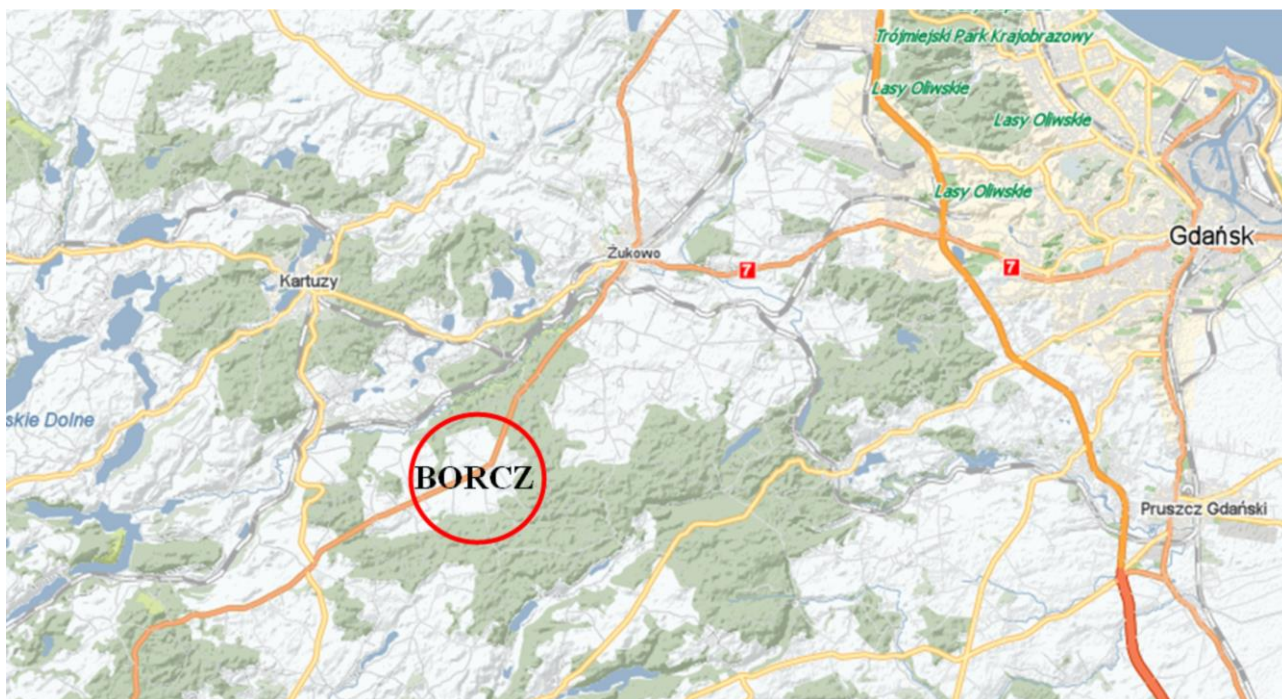
Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.). Oznacza to, że prognoza musi zawierać:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy.

Rysunek 1. Tereny planu na tle głównych szlaków komunikacyjnych, źródło: www.zumi.pl.

Rysunek 2. Teren gminy Somonino na tle powiatu, województwa i kraju, źródło Internet.

W prognozie powinno przedstawić się: rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru a w przypadku prognozowanego negatywnego oddziaływania na Obszar Natura 2000, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego

wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodyka

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Wzięto także pod uwagę skalę planu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

Niniejsza prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu.

Wnioski do planu sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania i ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo na omawianym obszarze i w jego otoczeniu oraz zgodności projektu planu ze wskazaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

W prognozie wykorzystano także część materiałów sporządzonych przez poprzednich wykonawców opracowania planistycznego.

1.5. Materiały wyjściowe

Przy opracowywaniu posłużono się następującymi materiałami wyjściowymi:

- Jaroszewski W., Marks L., Radomski A., 1985, *Słownik geologii dynamicznej*, Wydawnictwa Geologiczne
- Kleczkowski A.S., (red.) 1990, *Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500000 – Wyd. AGH, Kraków*
- Kondracki J., 1994, *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, PWN, Warszawa
- *Krajowy planu gospodarki odpadami 2022, 2016*
- *Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Somonino na obszarze sołectwa Borcz, Przestrzeń Pracowania Projektowa s.c., 2010*
- *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, 2009*
- *Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2012-2019, 2013*
- *Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Borcz w gminie Somonino, EkoBalance pracownia inżynierii i kształtowania środowiska, 2011*
- *Program Ochrony Środowiska Gminy Somonino na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021, 2015*
- *Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Somonino na lata 2004-2011, 2004*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego na lata 2016 -2040, 2016*
- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kartuskiego na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 – 2022, 2014*
- *Program Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kartuskiego 2011, 2008*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2009, 2008*
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, projekt*
- *Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2013 – 2016 z perspektywą do roku 2020, 2012*
- *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, projekt*
- *Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, 2012*

- *Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2015 r.*, 2016 Biblioteka Internetowa WIOŚ Gdańsk
- Richling A, Solon J., 1998, *Ekologia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- *Roczna ocena jakości powietrza dla województwa pomorskiego - raport za 2015 rok*, 2016, Biblioteka Internetowa WIOŚ Gdańsk
- Szafer W., Zarzycki K., 1977, *Szata roślinna Polski*, PWN, Warszawa
- Szponar A., 2003, *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- *Wojewódzki Plan Gospodarowania Odpadami 2012*
- Woś A., 1996, *Zarys klimatu Polski*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań

Strony internetowe (dostęp: 2018):

- <https://bip.pomorskie.eu>
- www.codgik.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl
- www.google.maps.pl
- www.kzgw.gov.pl
- www.gdansk.rdos.gov.pl
- www.mos.gov.pl
- www.pgi.gov.pl
- www.psh.gov.pl

Przepisy:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2018 poz. 142.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2017 poz. 1073 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2017 poz. 519 ze zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2014 poz. 1446 z późn. zmian.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2017 poz. 1566 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2018 poz. 21.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161.)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2014 poz. 1789 ze zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 71.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 103.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2014 poz. 1800.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409)

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408)

Ponadto opracowanie oparto także na podstawie inwentaryzacji terenowej oraz materiałów opracowanych w trakcie trwania procedury planistycznej od 2009 roku.

1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty te wyszczególnione poniżej znajdują odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim poprzez odpowiednie ustawy i rozporządzenia, a także inne dokumenty o znaczeniu strategicznym.

Do najważniejszych dokumentów programowych Unii istotnych dla wprowadzania koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju należą:

VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór – który stanowi 6 już program polityki ekologicznej UE, który formułuje 4 główne cele działania w zakresie ochrony środowiska na lata 2001 – 2010. Są to:

- zmiany klimatyczne – celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 8% w latach 2008 – 2012 (wspieranie zużycia odnawialnych źródeł energii);
- przyroda i bioróżnorodność – przywrócenie struktury i funkcjonowania systemów przyrodniczych;
- środowisko a zdrowie – redukcja zagrożenia pestycydami i chemikaliami;
- zasoby naturalne i odpady – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości odpadów.

Sformułowane powyżej kierunki głównych działań określają cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska i na jego podstawie opracowywane są kolejno programy lokalne, regionalne i krajowe.

Kolejnym istotnym dokumentem jest Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE, która za jeden z głównych celów uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- zachowanie potencjału Ziemi,
- respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów,
- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości,
- przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska,
- propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska.

Ponadto wyodrębniono siedem głównych wyzwań, którym przypisano cele ostateczne i operacyjne oraz działania:

- ograniczenie zmian klimatycznych oraz zwiększenie udziału czystej energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału paliw alternatywnych),

- zrównoważony transport - proekologiczna przebudowa modelu transportowego (wzrost udziału transportu kolejowego, wodnego i publicznego w strukturze transportu ogółem),
- promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (zwiększenie udziału ochrony środowiska w rozwoju gospodarczym),
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi (unikanie ich nadmiernej eksploatacji) oraz zahamowanie degradacji różnorodności biologicznej,
- zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego (bezpieczeństwo i wysoka jakość produktów żywnościowych, produkcja i użytkowanie środków chemicznych w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska),
- promowanie integracji i solidarności społecznej oraz stabilnej jakości życia,
- wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i trwałego rozwoju.

Kolejnym dokumentem jest Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – jest to dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje tematykę rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów środowiska. Do celów nadrzędnych należy ograniczenie emisji CO₂ (nawet o 30%), zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%.

Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (**Dyrektywa Ptasia**)
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (**Dyrektywa Siedliskowa**)

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania nie wpłynie negatywnie na obszary NATURA 2000, gdyż tereny objęte planem znajdują się w oddaleniu ok. 1,0 km od najbliższego z sąsiednich obszarów NATURA 2000 Hopowo PLH220010 oraz ok. 1,1 km od obszaru Natura 2000 Jar Rzeki Raduni PLH220011. Skala zmian będzie nieść jedynie lokalne oddziaływanie na tereny sąsiadujące, skala zmian zaproponowana planem będzie nieodczuwalna w dalszej perspektywie.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (**dalej: dyrektywa SOOŚ**)
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (**dalej: dyrektywa OOS**)

W zakresie zagadnień związanych z odpadami w Polsce obowiązuje Krajowy planu gospodarki odpadami 2022, który wszedł w życie w sierpniu 2016 r. odnosi się on do postępowania z odpadami należy przede wszystkim zapobiegać powstawaniu odpadów, następnie zapewnić ich przygotowanie do ponownego użycia, recykling, w dalszej kolejności inne procesy odzysku, a w ostateczności unieszkodliwianie. Gospodarowanie odpadami zgodnie z wskazaną wyżej hierarchią umożliwi dalsze pogłębianie obserwowanego w ostatnich latach zjawiska, jakim jest oddzielanie wzrostu masy wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego.

Biorąc pod uwagę szczebel wojewódzki do jednego z najważniejszych dokumentów należy Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2013 – 2016 z perspektywą do roku 2020 – jest to program, który: wskazuje wojewódzkie priorytety i cele ochrony środowiska wraz z działaniami prowadzącymi do ich osiągnięcia; określa harmonogram realizacji zadań na lata 2013-2020, zasady zarządzania programem oraz źródła finansowania jego wdrażania. Dokument wyznacza szereg priorytetów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych, zwiększania zasobów leśnych czy cennych gruntów rolnych, wskazuje na racjonalną gospodarkę eksploatacyjną ale także skupia się na kierunkach rekultywacji czy na programach redukujących zanieczyszczenia z różnych źródeł. Dokument też wyznacza standardy w zakresie edukacji ekologicznej, tak ważnej dla kształtowania pozytywnych podstaw społecznych.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, to plan, którego głównym celem jest utworzenie w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska. Dokument jest obecnie zaktualizowany.

Szczebel regionalny to przede wszystkim Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kartuskiego na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 – 2022, którego głównym celem jako dokumentu operacyjnego jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska w regionie oraz przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania. W programie uwzględniono także wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów.

Lokalne dokumenty, które przenoszą uwarunkowania powyżej wymienionych dokumentów na grunt gminy to między innymi Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2012-2019, która przedstawia strategiczne i operacyjne cele rozwoju gminy w odniesieniu do stanu istniejącego – diagnozy, przedstawiając jednocześnie możliwość i czas osiągnięcia i ewaluacji założonych rozwiązań.

Kolejnym dokumentem jest Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Somonino na lata 2004-2011 – który zawiera analizę stanu gospodarki odpadami na terenie gminy (rodzaj, ilość, źródła powstawania odpadów oraz system zbierania odpadów) oraz prognozę dalszych zmian w zakresie gospodarki odpadami i który wymaga aktualizacji.

Kolejnym dokumentem jest Program Ochrony Środowiska Gminy Somonino na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021, który wskazuje na konieczność ochrony poszczególnych elementów środowiska w gminie wskazuje na problemy oraz wyznacza kierunki ich rozwiązania.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania dotyczące kształtowania przestrzeni uwzględniają potrzebę wielokierunkowego rozwoju z poszanowaniem wartości przyrodniczych. W analizowanym dokumencie część terenów rolnych przeznaczono pod inwestycje, w przeważającej części mieszkaniowe. Zaplanowano także realizację funkcji usługowych i produkcyjnych – wzdłużdrogi krajowej. Zatem dojdzie do pewnych zmian środowiska lecz nie będą to przeobrażenia radykalnie zmieniające stan środowiska. Pozostawienie zieleni leśnej, parkowej, terenów rolnych oraz korytarzy ekologicznych zlokalizowanych wzdłuż lokalnych cieków i podmokłości terenów umożliwi zachowanie dobrego stanu środowiska oraz jego powiązanie z innymi terenami aktywnymi biologicznie. Realizacja potrzeb społecznych zostanie zrealizowana z poszanowaniem środowiska, co jest przejawem wdrażania koncepcji zrównoważonego rozwoju. Nadmienić należy, iż plan dostosowuje zagospodarowanie przy uwzględnieniu lokalizacji w pobliżu Trójmiasta, co predysponuje do rozwoju gospodarczego.

2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, związane z planowanym przekształceniem terenu i wprowadzeniu przede wszystkim zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej nie powinno zmienić się na tyle silnie by konieczne było wprowadzanie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska. Przede wszystkim powinno wiązać się z zastosowaniem przepisów zawartych w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.).

Ustawa EIA reguluje przede wszystkim kwestie postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko. Oczywiście zakładając, że zagospodarowanie przestrzenne fragmentów gminy Somonino zostanie przeprowadzone zgodnie z zapisami projektu zmiany miejscowego planu i nie będzie prowadzona tam działalność powodująca przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczących wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby lub ziemi a także podtrzymany zostanie zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, przeprowadzanie dodatkowych analiz nie będzie potrzebne. Zatem sprawdzanie jakości środowiska może odbywać się w ramach indywidualnych zamówień lub w ramach monitoringu środowiska województwa.

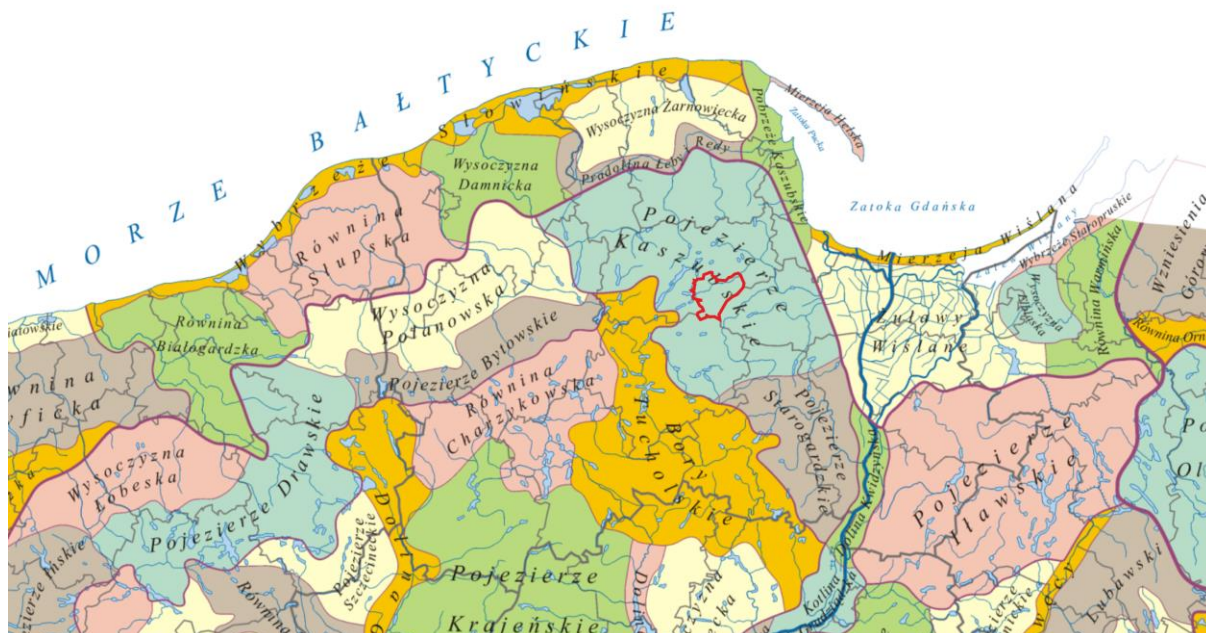
Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych przez Wójta Gminy Somonino. Opracowanie takie opiera się głównie na rejestrach wydanych decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, uchwalonych planów oraz weryfikacji aktualności Studium. Obowiązek wykonywania analiz wynika z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z

Ponadto, do wykonania analiz możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie. Ocenę aktualności studium i planów powinno się sporządzać, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu, jeśli oczywiście nastalaby taka konieczność.

3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego

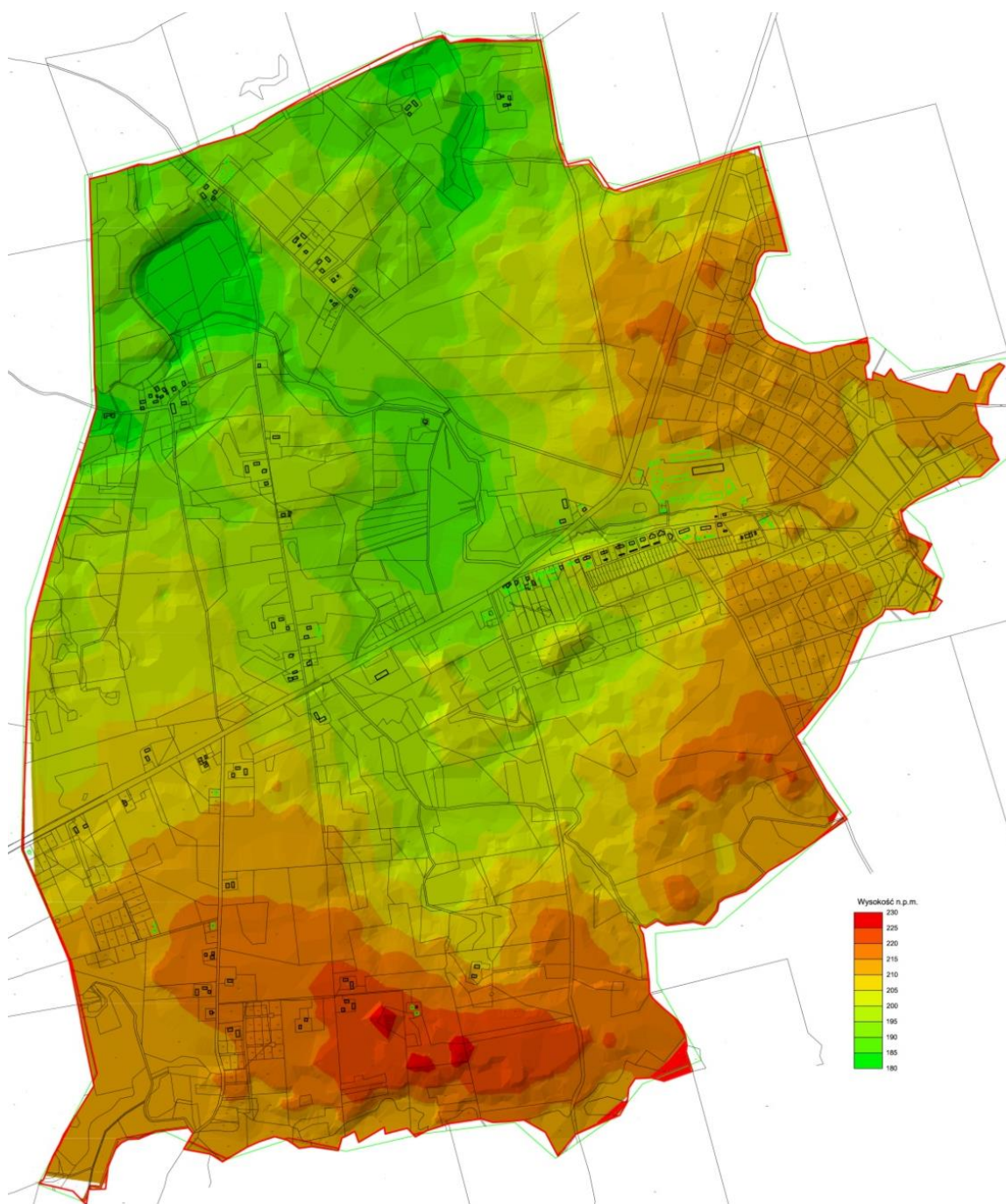
Rzeźba terenu

Obszar Gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Najwyższy punkt zlokalizowany w okolicach wsi Kaplica ma wysokość 296,2 m n.p.m., najniżej położone tereny znajdują się w dolinie rzeki Raduni i osiągają wysokość nieco powyżej 157 m n.p.m.

Dominującą powierzchniowo formą terenu jest wysoczyzna morenowa, ponad którą wznoszą się pagóry moren czołowych. Formami ukształtowania terenu są:

- morena denną płaską, falistą lub pagórkowatą, która tworzy dominującą powierzchnię na obszarze Gminy formę terenu w postaci wysoczyzny morenowej,
- morena czołowa występująca w postaci wałów, wzgórz i pagórów, typowe wzniesienia moren czołowych występują w zachodniej części Gminy – Jastrzębia Góra, Trzebińska Góra, Koszowatka, Góra Kolańska Huta oraz w okolicach wsi Rybaki i Kaplica, a także w innych rejonach Gminy jako mniejsze ciągi czy izolowane formy,
- rynny subglacialne podłużne, głęboko wcięte w powierzchnię wysoczyzny obniżenia powstałe w trakcie deglacjacji lądolodu, występujące jako złożone układy rynien biegnących od jeziora Ostrzyckiego w kierunku wschodnim

Rysunek 5. Mapa hipsometryczna, źródło: Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Somonino na obszarze sołectwa Borcz

- sandry będące wynikiem działalności wód roztopowych osadzających materiał piaszczysto – żwirowy, występujące m.in. w okolicach Zamkowej Góry,
- wytopiska powstałe głównie wskutek wytapiania się brył martwego lodu; występują licznie zarówno na wysoczyźnie morenowej jak i na obszarach sandrowych, częściowo są podmokłe, wypełnione przez oczka wodne lub zatorfione, niektóre z nich zostały włączone do sieci odpływu powierzchniowego.

Zgodnie z fizyczno - geograficzną regionalizacją Polski, wg J. Kondrackiego, w ogólnym podziale, obszar Gminy położony jest w obrębie następujących głównych jednostek: megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincja – Niż Środkowoeuropejski, podprowincja – Pojezierza Południowobałtyckie, makroregion – Pojezierze Zachodniopomorskie, Pojezierze Wschodniopomorskie, Pojezierze Południowopomorskie, mezoregion - Pojezierze Kaszubskie.

Analizowany teren charakteryzuje się znacznymi różnicami wysokości dochodzącymi do 40 m. Wysokości bezwzględne mieszczą się w przedziale od 188,6 do 226,0 m. n.p.m. Najwyższe wysokości dominują w południowej części opracowania i zmniejszają się w kierunku północnym. Nachylenie terenu mieści się w granicach od 5° do 15°. Tylko w dolinach cieków i na skarpach antropogenicznych występują znacznie większe wartości. Cechą charakterystyczną sołectwa Borcz należącego do wyższego poziomu wysoczyznowego są liczne bezodpływowe zagłębienia terenu.

W granicach analizowanego obszaru występują także antropogeniczne formy rzeźby terenu, które powstały na skutek działalności inwestycyjnej i rolniczej. Są to głównie nasypy drogowe, wały ziemne, tarasy rolnicze i niewielkie nasypy gruntu pochodzącego prawdopodobnie z wykopów. Tego typu formy są charakterystyczne dla obszarów zurbanizowanych, nawet w niewielkiej skali. Nawet niewielka inwestycja wymaga dostosowania terenu a zmiany rzeźby są nieuniknione.

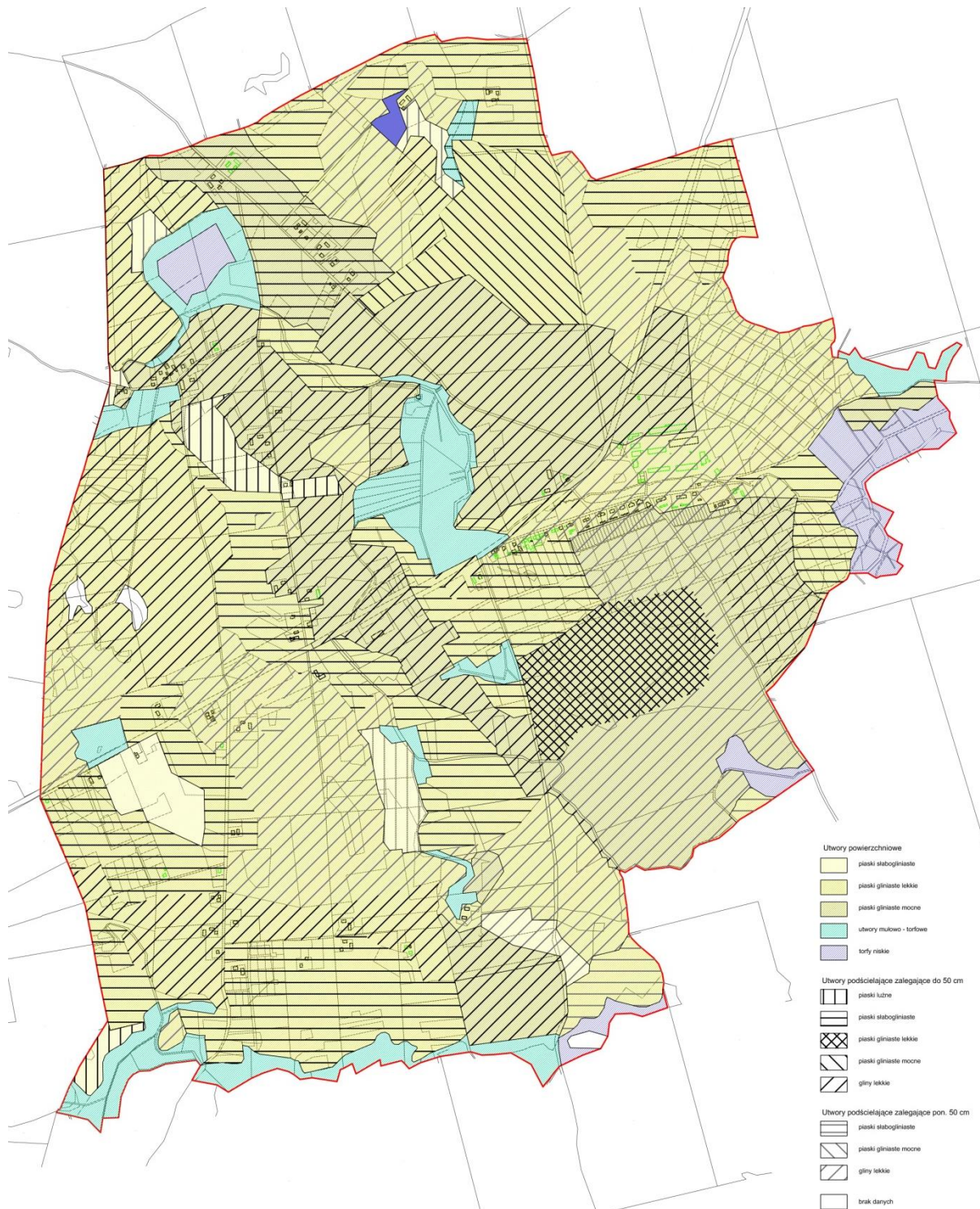
Geologia:

Na terenie Gminy Somonino brak jest powiązania dzisiejszej rzeźby terenu z budową geologiczną podłoża, co jest wynikiem (typowego dla obszarów młodoglacjalnych) rozwoju geologicznego, gdzie niemal wyłączną siłą rzeźbotwórczą jest erozyjna i akumulacyjna działalność zlodowaceń plejstocénskich. Wśród utworów akumulacji lodowcowej i działalności wód fluwioglacjalnych najczęściej występują: gliny zwałowe z głazami narzutowymi, utwory piaszczysto – żwirowe o różnej grubości (od ilastych i pyłowych do potężnych głazów), ility, mułki i in. Z epoką holocénską wiążą się osady rzeczne w postaci głównie piasków i żwirów, osady rzeczno – jeziorne: m.in. ility, muły, margle i piaski oraz jeziorno – bagienne zbudowane z namułóW organicznych, iłóW jeziornych i torfóW.

Sołectwo Borcz położone jest w obrębie platformy prekambryjskiej, w zachodniej części obniżenia nadbałtyckiego. Pokrywę osadową wypełniającą obniżenie podłoża, tworzą osady starszego paleozoiku, permu, triasu, kredy, jury oraz trzeciorzędu i czwartorzędu. Grubość pokrywy dochodzi do 6000 m (w części zachodniej). Serie skał podczwartorzędowych kończą się na utworach miocenu. Utwory czwartorzędowe związane są z akumulacyjną działalnością lądolodóW plejstocénskich. Warstwy wierzchnie czwartorzędu to

gliny zwałowe stadiau górnego zlodowacenia Wisły, żwiry wodnolodowcowe, piaski oraz torfy, mułki i namuły den dolinnych i zagłębień bezodpływowych.

Jak wykazały analizy na większości obszaru opracowania występują piaski gliniaste lub piaski gliniaste mocne, podścielone utworami gliniastymi na głębokości do 100 cm. We wschodniej części występują piaski słabogliniaste podścielone przez piaski luźne wykształcone z piasków wodnolodowcowych. Wzdłuż dolin i obniżeń występują utwory organiczne, które niestety uległy degradacji na skutek przeprowadzonych melioracji. Lokalnie występują grunty antropogeniczne powstałe podczas realizacji inwestycji.

Rysunek 6. Mapa utworów powierzchniowych źródło: Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Somonino na obszarze sołectwa Borcza

Surowce mineralne:

Na analizowanym obszarze planu miejscowego nie występuje żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych (Centralna Baza Geologiczna Państwowego Instytutu Geologicznego).

Wody powierzchniowe:

Obszar objęty analizą jest odwadniany przez Bystrzycką Strugę oraz ciek uchodzący do niej, przepływający z kierunku południowo-zachodniego. Całe sołectwo znajduje się w zlewni rzeki Raduni. Ww. cieki mają charakter rowów melioracyjnych, co jest wymagane ze względu na pełnione funkcje odwadniające. Struga i ciek zasilane są głównie przez wody opadowe i spływ powierzchniowy. Ze względu na zróżnicowaną rzeźbę terenu trudno jest określić kierunki spływu powierzchniowego, lecz można wskazać ogólny kierunek – Dolina Raduni. Lokalnie występują bezodpływowe zagłębienia terenu istotne dla systemu hydrograficznego. Stanowią one niezwykle ważne źródło zasilania wód podziemnych.

Lokalnie występują zagłębienia z osadami organicznymi. Pełnią one rolę retencyjną i przyrodniczą. Niestety, w wyniku działalności człowieka postępuje ich degradacja, co wpływa także na warunki wodne terenów sąsiednich. W rejonie Folwarku w Borczu zostały utworzone sztuczne zbiorniki na Bystrzyckiej Strudze. Są to bardzo małe akweny lecz mają znaczenie dla tutejszej fauny i flory.

Obszar obrębu Somonino, a zatem terenów objętych uchwałą planu, znajduje się w Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki PLRW20001948683 oraz Dopływ Spod Egiertowa PLRW2000174868189.

Tabela 1. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze opracowania

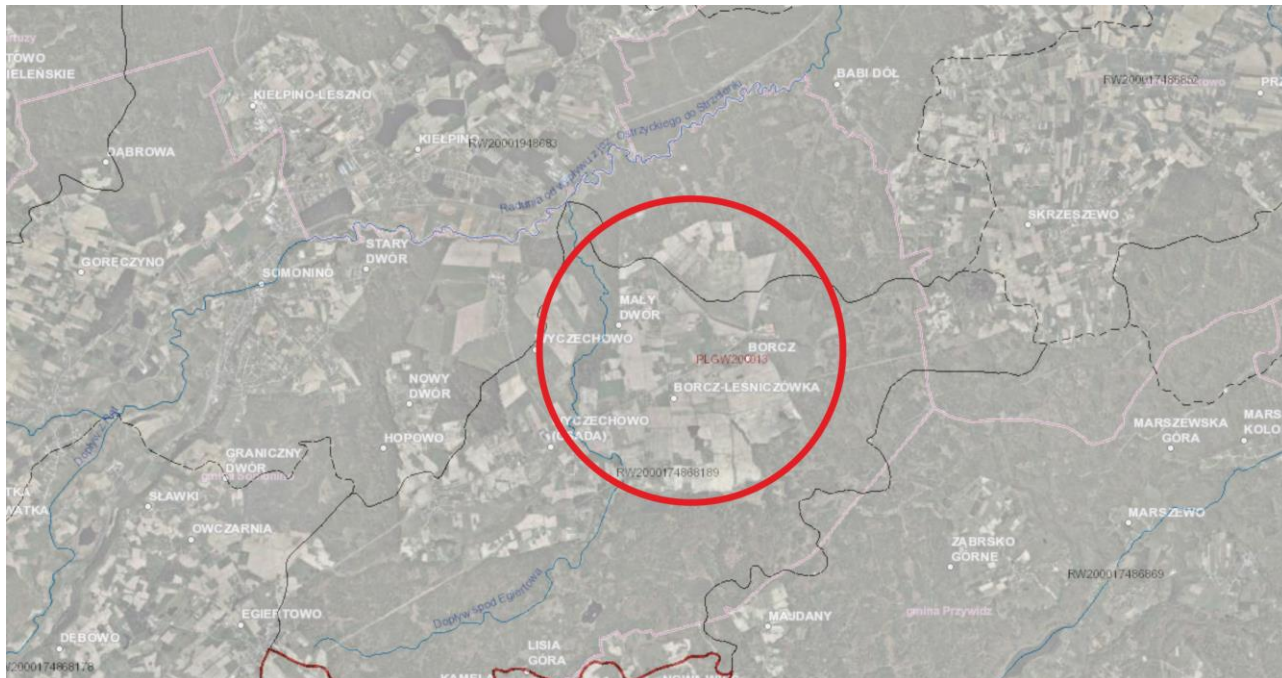
Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja					Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje	Uzasadnienie derogacji
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)	Region wodny	Obszar dorzecza		Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)					
				Kod	Nazwa						
PLRW20001948683	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki	DW1406	region wodny Dolnej Wisły	2000	obszar dorzecza Wisły	RZGW w Gdańsku	Silnie zmieniona część wód	dobry	zagrożona	4(4) - 1	Przesunięcie terminu osiągnięcia celu z powodu konieczności dodatkowych analiz oraz długości procesu inwestycyjnego.
PLRW2000174868189	Dopływ Spod Egiertowa	DW1406	region wodny Dolnej Wisły	2000	obszar dorzecza Wisły	RZGW w Gdańsku	Silnie zmieniona część wód	dobry	niezagrożona	-	-

Na podstawie: <http://rzgw.gda.pl/>

Wody podziemne:

Obszar Gminy Somonino położony jest w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (zbiorniki wód podziemnych przeznaczone przede wszystkim do zabezpieczenia rezerw wody o wysokiej jakości do wykorzystania w przyszłości) - GZWP nr 111 „Subniecka Gdańska”. Wody zbiornika nie są zagrożone dopływem zanieczyszczeń prawie na całym obszarze gminy Somonino dzięki warstwie izolacyjnej miąższości około 40 metrów. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Somonino uznano, iż nie zachodzi potrzeba wyznaczania stref ochronnych zbiornika i prowadzenia szczególnych działań dotyczących zabudowy terenu.

Sołectwo Borcz znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód nr 13. Głębokość występowania wód słodkich sięga 300 metrów. Powierzchnia zbiornika wynosi 2812,5 km². Główne poziomy wodonośne wyodrębnione zostały w utworach czwartorzędu. Najzasobniejszą strukturą jest pradolina Redy-Łeby. Na obszarze JCWPd 13 formowane są najważniejsze strumienie filtracyjne gdańskiego systemu wodonośnego zasilające w znacznej części żuławę Gdańskie (GZWP 111 i 112) i pradolinę Redy-Łeby.

Rysunek. 7. Położenie terenu opracowania na tle JCWP i JCWPd, źródło: <http://geoportal.gov.pl>

Największe znaczenie w sołectwie Borcz ma górny poziom wodonośny, którego miąższość wynosi od 15 do 40 m. Występuje na głębokości od 15 do 50 metrów. Potencjalna wydajność studni sięga 30 m³/24h i jest niższa od wydajności sąsiednich terenów. Według informacji zawartych w Studium, w granicach opracowania zlikwidowano ujęcie wody na potrzeby zaopatrzenia mieszkańców. W obszarze analizy nie istnieją ujęcia wód głębinowych, zatem nie ma także stref ochronnych ujęć.

Warunki klimatyczne:

Warunki środowiskowe każdego obszaru w dużym stopniu uzależnione są od jego położenia geograficznego. Również położenie gminy Somonino istotnie wpływa na jej warunki przyrodnicze i klimatyczne, przyczynia się do jej odrębności.

Ze względu na duże wyniesienie ponad poziom morza oraz względem otaczających terenów klimat Pojezierza Kaszubskiego, a tym samym Gminy Somonino charakteryzuje się: stosunkowo niskimi temperaturami latem (średnia temp. lipca do 17°C) i zimą (średnia temp. stycznia do -2,5°C), niską średnią roczną temperaturą powietrza – około 6,5°C, stosunkowo dużą liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych, wysokimi opadami średnio rocznie 600 - 700 mm, często rocznie ponad 700 mm, z największymi opadami w lipcu średnio 90 - 100 mm, dużą wilgotnością względną powietrza wynoszącą ponad 80 % (X – II), dużą liczbą dni pochmurnych i dużą liczbą dni z mgłą, dominacją wiatrów z kierunków zachodnich.

Gleby:

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne wyróżnione przez Szponara (2003) na podstawie następujących kryteriów: budowa profilu glebowego (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek, miąższość poziomu próchnicznego i zawartość próchnicy, skład chemiczny gleby i jej odczyn, oglejenie, właściwości fizyczne); stosunki wilgotnościowe uwarunkowane położeniem w terenie; wysokość bezwzględna.

Podobnie jak i teren całego województwa pomorskiego, obszar powiatu kartuskiego, a tym samym gminy Somonino w przeważającej części pokryty jest glebami powstałymi z utworów polodowcowych (plejstoceniowych) – glin i piasków zwałowych oraz piasków akumulacji wodno-lodowcowej. Wykształciły się tu w większości średniej jakości gleby brunatne (głównie wyługowane i kwaśne) oraz bielice i pseudobielice, których niezbyt wysoka urodzajność uzależniona jest od rodzaju skały macierzystej oraz stopnia zakwaszenia. Są to najczęściej gleby kwaśne i bardzo kwaśne, wymagające regularnego wapnowania.

W granicach opracowania dominują gleby brunatne wyługowane i kwaśne wytworzone z piasków glacialnych i fluwioglacialnych oraz glin zwałowych. Należą do klasy bonitacyjnej IV, V, VI, kompleksy żytne bardzo dobre, dobre, słabe. W obniżeniach terenu występują gleby torfowo-mułowe, mułowo-torfowe, torfowe i murszowo torfowe. Klasyfikuje się je do III klasy bonitacyjnej. Ich stan zależny jest od lokalnych warunków. Ze względu na położenie, są narażone na zanieczyszczenia pochodzące z terenów rolnych. Najlepsze gleby występują w otoczeniu Folwarku. Należą do kompleksu pszennego wadliwego (3).

Gleby w obrębie opracowania zgodnie z ustawą z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, należące do klasy III przeznaczone pod zainwestowanie (Dz.U. 2017 poz. 1161) wymagają wyłączenia z użytkowania poprzez zgodę ministerialną.

Fauna i flora:

Dominującą formą użytkowania terenów sołectwa Borcz jest rolnictwo, co w znacznej mierze determinuje skład gatunkowy roślin. Pola przeznaczone pod uprawę to zazwyczaj monokultury o niskiej odporności na degradację. Otwarte przestrzenie to także łąki, pastwiska wilgotne i świeże. Niestety część z nich została przekształcona na skutek melioracji i zabiegów agrotechnicznych. Środowiska te regenerują się stopniowo lecz ich całkowita „odbudowa” jest już niemożliwa ze względu na zbyt silne przekształcenia warunków gruntowo-wodnych. Niewielki jest udział drzewostanów w ogólnej strukturze użytkowania obszaru opracowania. W okolicy Folwarku zachowały się zadrzewienia parkowe oraz zalesienia na gruntach porolnych. Wprowadzono tu sosnę i świerk. Największe kompleksy leśne znajdują się po za granicami opracowania. W południowo-wschodnim otoczeniu występują płaty buczyny. Większość otaczających drzewostanów została silnie zniekształcona między innymi przez niewłaściwą gospodarkę. Należy zauważyć, iż pomimo znacznych przekształceń, drzewostany wraz z otwartymi przestrzeniami budują strefę przejściową tzw. ekoton, odznaczający się obecnością gatunków obu środowisk a więc znacznie zróżnicowany gatunkowo.

Otoczenie lasami sprawia, że na terenach sołectwa Borcz mogą przebywać dziki, sarny, jenoty i jelenie. Wysoce prawdopodobna jest obecność lisa i zająca. Łąki i pola to doskonała przestrzeń do polowań ptaków drapieżnych oraz żerowania wielu innych gatunków np. skowronka polnego, kuropatwy, czajki. Ptaki nie rzadko korzystają na obecności ludzi dlatego wśród zabudowań spotkać można kosa, sikorę bogatkę i modrą, kawkę, pliszkę siwą, jaskółkę oknówkę, kopciuszka, pleszkę, szpaka. W okolicy zadrzewień i zakrzaczeń występuje trznadel, dzierzba gąsiorek, mazurek. Nie rzadkim widokiem jest także bocian biały. W granicach obszaru opracowania nie występują ryby ze względu na brak jezior i rzek. Istniejące ciekі są zbyt małe dla utrzymania populacji ryb. W okolicach terenów podmokłych występuje żaba trawna, moczarowa, wodna i jeziorkowa.

Generalnie środowisko sołectwa jest stosunkowo bogate pomimo znacznego udziału przestrzeni rolnych. Istnienie bezodpływowych zagłębień, cieków wodnych oraz otoczenia w postaci drzewostanów sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej.

Walory kulturowe:

W granicach planu występują walory kulturowe w postaci: zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem; dwór w zespole dworsko-parkowym z folwarkiem; budynki gospodarcze podworskie: dawna warchlakarnia i dawny magazyn pasz (spichlerz). Ponadto występuje obszar zabytkowego parku, objętego formą ochrony zabytków – wpisem do rejestru zabytków województwa pomorskiego. Ponadto występują obiekty ujęte w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie objęte inną formą ochrony, zlokalizowanych na terenie 2.U, zgodnie z rysunkiem planu: budynki gospodarcze podworskie: dawna stodoła, dawna owczarnia, dawna stodoła na terenie wpisanym do rejestru zabytków; dawna gorzelnia.

W obszarze planu występują stanowiska archeologiczne. W obrębie stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków prace naruszające strukturę gruntu wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach określonych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W przypadku prac prowadzonych w obrębie obszaru lub w obrębie obiektów zabytkowych obowiązują przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

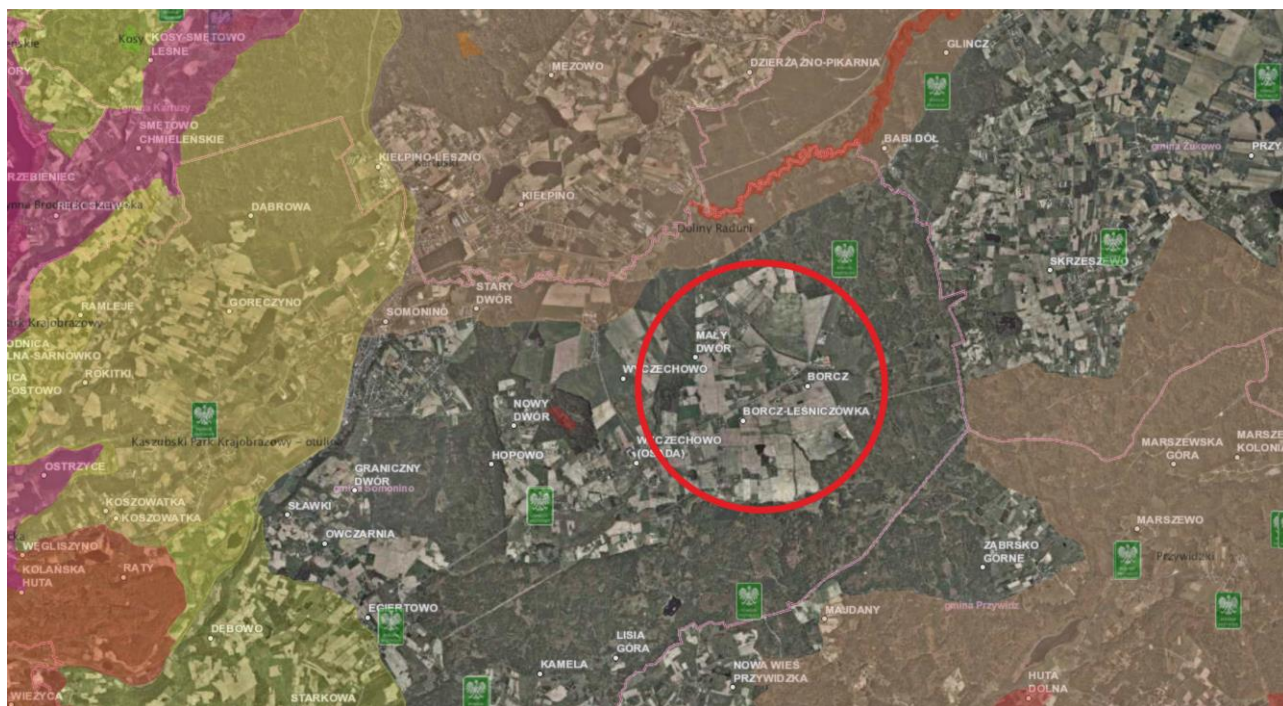
3.2. Obszary chronione

Teren znajduje się w zasięgu strefy ochronnej obszaru głównego zbiornika wód podziemnych GZWP Nr 111 „Subniecka Gdańska”; obowiązują wymagania w zakresie ochrony środowiska stawiane obszarom ochronnym GZWP; należy zastosować rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne gwarantujące zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem warstwy wodonośnej.

Bezpośrednio w analizowanej części wsi Borcz nie znajdują się przyrodnicze elementy objęte ochroną. Najbliżej położone to:

- Obszar Natura 2000 Jar Rzeki Raduni położony około 1,0 km na północ od obszaru opracowania,
- Obszar Natura 2000 Hopowo położony około 1,1 km na zachód od granic opracowania,

- Kartuski Obszar Chronionego Krajobrazu położony około 1,5 km od północnej granicy opracowania, utworzony w celu ochrony bardzo malowniczych terenów morenowych pokrytych mieszanymi lasami, z licznymi jeziorami i zabagnieniami.
- Obszar chronionego Krajobrazu Doliny Raduni położony około 0,5 km od północnej granicy opracowania, utworzony w celu ochrony przełomowego odcinka jaru rzeki Raduni o wybitnych walorach krajobrazowych i naukowo-przyrodniczych, z występującymi w nim naturalnymi zbiorowiskami roślinnymi.

Rysunek. 8. Położenie terenu opracowania na tle form ochrony przyrody, źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap>

3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska

Stan środowiska terenów gminy Somonino terenów, w tym analizowanego obszaru można określić jako dobry, w części są to tereny całkowicie przekształcone, stale ulegające wpływom antropogenicznym, ale na całość składa się też znaczny areał terenów niezagospodarowanych, nieużytków, terenów rolnych, użytków zielonych, terenów leśnych. Na analizowanym terenie objętym niniejszym opracowaniem do najmniejszych przekształceń doszło w obrębie elementów abiotycznych środowiska przyrodniczego. Rzeźba terenu została zmieniona w najmniejszym stopniu. Stosunki hydrologiczne zostały przekształcone celem odwodnienia najpierw terenów rolnych, a obecnie ulegają dalszym modyfikacjom, w wyniku rozwoju różnych stref funkcjonalnych terenów wiejskich.

Elementy biotyczne, to elementy, które uległy największym przekształceniom. Najpierw funkcja rolna, a później rozrastające się mieszkalna i usługowa spowodowały zupełne ich przekształcenie. Chodzi przede wszystkim o wyparcie pierwotnej szaty roślinnej oraz fauny na rzecz gatunków antropogenicznych związanych z bytowaniem człowieka.

Do miejsc potencjalnych zagrożeń dla środowiska należą: sąsiednie strefy mieszkaniowe gospodarstw domowych i zabudowań usługowych, ciągi komunikacyjne, oraz elementy infrastruktury technicznej, tj. słupy, linie elektroenergetyczne itd.

Największym zagrożeniem dla środowiska jest droga nr 20, łącząca Pomorze Gdańskie z Pomorzem Zachodnim. Po drodze odbywa się ruch samochodów osobowych i ciężarowych. W związku z ruchem pojazdów, w najbliższej okolicy drogi panuje hałas stanowiący uciążliwość dla mieszkańców. Ponad to, do atmosfery emitowane są zanieczyszczenia takie jak dwutlenek węgla, tlenek siarki, ołów, ozon i wiele innych. Do środowiska wodno-gruntowego przedostają się wycieki z pojazdów, smary, oleje, płyny, gumy. Ich rozprzestrzenienie na tereny położone w dalszej odległości od drogi nr 20 może odbywać się poprzez ciekі wodne. Z cieków wodnych, niebezpieczne związki infiltrują do gleby przyczyniając się do degradacji. Skutkiem lokalizacji tak ruchliwej trasy jest więc nie tylko obniżenie jakości powietrza lecz także gleby i wód, a w dalszej konsekwencji negatywny wpływ na organizmy roślinne i zwierzęce.

Trudno jest określić stan wód powierzchniowych ze względu na brak pomiarów. Z całą pewnością można stwierdzić, iż wody narażone są na spływy powierzchniowe zawierające nawozy, pestycydy, zanieczyszczenia komunikacyjne. Pomimo tego faktu, wciąż są to środowiska bogate i wpływające pozytywnie na bioróżnorodność. Szczególną rolę pełnią tu ciekі wodne, które stwarzają warunki migracji – korytarze ekologiczne. Rowy na niektórych odcinkach porośnięte są gęstą roślinnością stwarzając w ten sposób dobre kryjówki, miejsca gniazdowania czy żeru. Niezwykle istotne dla funkcjonowania środowiska jest utrzymanie powiązań wewnętrznych i zewnętrznych. Taką też rolę pełnią przedmiotowe ciekі i ciągi drzew zlokalizowane wzdłuż lokalnych dróg. Otoczenie analizowanego obszaru stanowią w większości lasy, a więc środowiska zdecydowanie bogatsze gatunkowo w porównaniu do terenów produkcji rolnej. Dzięki temu tutejsze środowiska pozostają we wzajemnych wpływach. Otwarte przestrzenie rolne są „zasilane biologicznie” przez ekosystemy o wyższej randze przyrodniczej. Specyficzne fragmenty przejściowych środowisk to strefy ekotonów. Występuje tu największa bioróżnorodność organizmów roślinnych i zwierzęcych. Szczególnie bogate są ściany lasu graniczące z łąkami. Większość lasów graniczy jednak z terenami uprawy rolnej a więc przestrzeniami na których skład gatunkowy determinowany jest przez człowieka. Pola uprawne to zazwyczaj monokultury, których funkcję ekologiczną można określić jako „wspomagającą” w odniesieniu do struktur leśnych i łąkowych. Pola uprawne mogą być wykorzystywane przez zwierzęta – miejsca gniazdowania, żerowania czy polowań. Spontaniczny rozwój roślinności praktycznie tu nie zachodzi, gdyż corocznie gleba jest poddana zabiegom agrotechnicznym. Szczególną rolę w tutejszych strukturach przyrodniczych pełnią zadrzewienia śródpolne, swoiste biocentra. Niestety ich ilość jest wręcz znikoma i występują głównie przy zachodniej i południowej granicy analizowanego obszaru. Środowisko sołectwa wzbogacają także zbiorniki wodne. Te niewielkie akweny są wykorzystywane głównie przez płazy, w okresach wiosennych także przez ptaki.

Należy zauważyć, że tereny zurbanizowane także włączone są w system przyrodniczy. Dzieje się tak za sprawą korytarzy ekologicznych. W centrum opracowania zlokalizowany jest park, który poprzez ciek wodny i przestrzenie rolne powiązany jest z drzewostanami położonymi przy wschodniej granicy obszaru opracowania. Pewną barierę stanowi tu jednak droga krajowa. Jej pokonanie dla zwierząt wiąże się z ryzykiem utraty życia.

Podsumowując niniejszy rozdział należy stwierdzić, iż tutejsze środowisko funkcjonuje dobrze. Pomimo istniejących presji takich jak droga krajowa czy rolnictwo, lokalnie wciąż zachowana jest wysoka bioróżnorodność. Kluczową rolę odgrywa tu powiązanie lokalnych środowisk z otoczeniem. To właśnie dzięki systemowi korytarzy ekologicznych możliwa jest wymiana gatunkowa i utrzymanie lokalnie „bogatych” środowisk. Presja związana z uprawą rolną jest charakterystyczna dla obszarów rolniczych a jej wyeliminowanie jest praktycznie nie możliwe. Stan środowiska, a więc jakość jego komponentów i funkcjonowanie nie budzi większych zastrzeżeń, choć zwrócono uwagę na emisje zanieczyszczeń komunikacyjnych.

3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji można oceniać w odniesieniu do rodzaju pokrywy glebowej, stopnia zagrożenia zanieczyszczeniami wód powierzchniowych, izolacji wód podziemnych czy rodzaju pokrywy roślinnej.

Najmniej narażone na degradację środowiska przyrodniczego są obszary niezamieszkałe i rzadko odwiedzane przez człowieka. Na omawianym fragmencie części wsi Borcz takie obszary w zasadzie nie występują.

Ekosystem pierwotny terenów został przekształcony w wyniku działalności człowieka za sprawą rozwoju funkcji rolniczej. Teren opracowania stanowią głównie tereny rolne. Wiążą się z tym pewne typowe dla charakteru przekształceń elementy, które wpływają na zmianę środowiska przyrodniczego.

Przede wszystkim w przypadku terenów rolnych należy do nich stosowanie nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, które mogą w sposób negatywny oddziaływać chociażby na wody gruntowe i glebę. Poza okresem wegetacyjnym, kiedy pokrywa glebowa pozbawiona jest roślinności, może dochodzić do wzmożonej erozji wietrznej. Należy pamiętać, że zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego są często zbiorowiskami mało stabilnymi i wrażliwymi na wszelkie zmienne warunki środowiskowe. Ich istnienie i prawidłowe wzrastanie zależy od ciągłej ingerencji ludzkiej w środowisko przyrodnicze. Do zagrożeń na analizowanym obszarze, do których może dochodzić w wyniku przekształceń środowiska przyrodniczego należy zaliczyć także zwiększenie poboru wód oraz produkcję płynnych zanieczyszczeń związanych z działalnością ludzką oraz zanieczyszczenie gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych zanieczyszczeniami komunalnymi, choć oczywiście nie dojdzie do nich jeśli zostaną spełnione warunki uchwały planu miejscowego, a gmina dalej konsekwentnie będzie rozwijała sieć wodociągową i kanalizacyjną.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu

Konsekwencją pozostawienia dotychczasowego zagospodarowania może być stopniowe obniżanie jakości środowiska a w szczególności środowiska wodno-gruntowego. Siła istniejących presji środowiskowych prawdopodobnie pozostałaby niezmienna lecz z upływem czasu zmiany środowiskowe stałyby się coraz bardziej widoczne. Potencjalnie największe szkody mogą spowodować wynikać z niewystarczająco rozbudowanego systemu kanalizacyjnego. Odstąpienie od realizacji planu jest równoznaczne z zatrzymaniem rozwoju infrastruktury, a więc systemu kanalizacyjnego. Jak pisano w poprzednich rozdziałach, istnieje ryzyko infiltracji zanieczyszczeń do wód i gruntu z przydomowych zbiorników. Realizacja kanalizacji sanitarnej eliminuje przedmiotowe zagrożenie.

Brak realizacji postanowień planu to przede wszystkim zachowanie dużych w skali opracowania powierzchni rolnych. Należy dostrzec tu pozytywny aspekt – utrzymania walorów krajobrazowych na dotychczasowym poziomie. Nie powstałyby obiekty, które potencjalnie mogą przesłonić elementy krajobrazu decydujące o jego wysokich walorach. Ponad to, przestrzeń rolne, choć często monokulturowe to wciąż pozostałyby elementem budującym tutejsze struktury przyrodnicze i włączonym w funkcjonowanie środowiska. W tereny rolne wkomponowane są cieki wodne, zadrzewienia czy zakrzaczenia bez których, rejon straciłby na wartościach przyrodniczych. Rolnictwo przyczynia się do obniżania jakości gleb i wód powierzchniowych co jest negatywnym skutkiem pozostawienia przestrzeni rolniczej w niezmienionym stanie. Wciąż do wód i gruntu przedostawać się będą środki ochrony roślin i nawozy. Skala zjawiska pozostaje nierozpoznana. Trudno jest oszacować w ilu gospodarstwach używa się środków niebezpiecznych dla środowiska. Być może, na tutejszych uprawach rzadko stosuje się nawozy ze względu na stosunkowo dobre warunki glebowe. Jednak na cele niniejszej prognozy należy przyjąć wariant niekorzystny tj. taki w którym powszechnie stosuje się opryski i nawożenie w celu zwiększenia efektywności produkcji.

W wyniku pozostawienia dotychczasowych form zagospodarowania nie zostanie wykorzystany potencjał ekonomiczny sołectwa Borc. Obecność drogi krajowej nr 20 stwarza szansę na rozwój usług związanych z obsługą komunikacyjną czy gastronomią. Droga daje szansę nie tylko inwestorom ale także miejscowej ludności, która potencjalnie mogłaby znaleźć zatrudnienie w nowych zakładach pracy. Odstąpienie od realizacji planu, generalnie jest niekorzystne dla miejscowości Borc i oznacza spowolnienie rozwoju gospodarczego.

W granicach opracowania znajdują się niewielkie fragmenty zbiorowisk łąkowych. W terenach tych obserwuje się elementy sukcesji leśnej. Bioróżnorodność łąk jest stosunkowo wysoka co czyni je wysoce odpornymi na degradację. Pozostawienie ich w stanie nienaruszonym umożliwi naturalny/spontaniczny rozwój roślinności co w konsekwencji prowadzi do powstania ekosystemów odpornych na degradację i zdolnych do regeneracji. Utrzymanie dotychczasowych form zagospodarowania zapewni niezmienną procesów ekologicznych, niezwykle istotnych dla zachowania bioróżnorodności i trwałości lokalnych struktur

przyrodniczych. Zachowana zostałaby także strefa ekotonu, w której występują gatunki charakterystyczne dla środowiska leśnego i otwartych przestrzeni.

Podsumowując prognozę zmian w środowisku przy dotychczasowym użytkowaniu należy wyróżnić zmiany pozytywne, do których zaliczyć należy: utrzymanie wysokiego udziału przestrzeni rolnych jako elementu krajobrazu i środowiska, brak negatywnych zmian środowiskowych jakie są związane z wdrożeniem nowego dokumentu planistycznego – realizacją inwestycji, utrzymanie cennych struktur przyrodniczych (zadrzewień, zakrzaczeń, cieków wodnych, oczek wodnych) w niezmienionym stanie, rozwój trwałych i odpornych na degradację środowisk łąkowych w terenach nieużytkowanych rolniczo, zachowanie niewielkich powierzchni na których zachodzą procesy sukcesji wtórnej, utrzymanie ekotonu w niezmienionym stanie.

Do zmian negatywnych należy zaliczyć: dewastację środowiska wodno-gruntowego będącą skutkiem stosowania bezodpływowych zbiorników na ścieki, które mogą być nieszczelne, zahamowanie wielokierunkowego rozwoju regionu, pogłębianie się negatywnych skutków działalności rolniczej – dalsza dewastacja środowiska wodno-gruntowego, utrzymanie istniejących presji środowiskowych, niewykorzystanie potencjału rozwojowego jaki stwarza obecność drogi krajowej nr 20 oraz położenie w strefie wpływu Trójmiasta, niedostosowanie zagospodarowania do rosnących potrzeb społecznych.

3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Rozwój gminy Somonino związany jest częściowo z uwarunkowaniami lokalizacyjnymi (bliskość drogi krajowej nr 20, drogi wojewódzkiej) a także przyrodniczymi (różnorodne ukształtowanie terenu, obecność jezior i lasów). Konsekwencje takiego położenia zostały określone w opracowaniu ekofizjograficznym. Zgodnie z nimi, a także zgodnie z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania jest przestrzeganie zasad:

- zrównoważonego rozwoju – w tym zachowanie odpowiednich poziomów powierzchni biologicznie czynnej oraz kształtowania właściwych form przestrzennych.
- ładu przestrzennego – planowanie inwestycji w obrębie fragmentów gminy Somonino z nastawieniem na rozwój funkcji, zgodnie z zasadami racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego oraz w sposób nieuciążliwy wobec mieszkańców terenów przyległych, w sposób możliwie jak najmniej niekorzystny wizualnie i nie tworzący dysonansów przestrzennych.

W opracowaniu ekofizjograficznym określono formy użytkowania poszczególnych terenów uwzględniając odporność na degradację, ochronę zasobów przyrodniczych, zagrożenia środowiska i przydatności do różnych form zagospodarowania. Istotny jest fakt, iż oprócz funkcji preferowanych określono funkcje dopuszczalne tj. takie, które wprowadzone pod pewnymi warunkami nie przyczynią się do pogorszenia kluczowych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Stosowne uszczegółowienie znajduje się w treści opracowania ekofizjograficznego, natomiast z jego treści wynikają między innymi następujące wnioski, uwagi i wskazania dotyczące kształtowania rozwoju obszaru:

- Zabudowa mieszkaniowa zwarta (w tym towarzysząca usługowa) – zaleca się utrzymanie istniejącej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z możliwością uzupełnienia o funkcje usługową, w tym głównie usług związanych z obsługą ruchu turystycznego,
- Zabudowa mieszkaniowa (w tym towarzysząca usługowa) i zagrodowa luźna – zaleca się utrzymanie istniejącej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z możliwością uzupełnienia o funkcje usługową, w tym głównie usług związanych z obsługą ruchu turystycznego,
- Zabudowa stacji paliw – zabudowa usługowa – utrzymanie istniejącej funkcji jest istotne, ze względu na sąsiedztwo drogi krajowej nr 20, ranga obiektu może wzrosnąć wraz z rozwojem zabudowy na otaczającym terenie i rozwojem ruchu wypoczynkowego na terenie gminy,
- Zabudowa dawnego folwarku – zabudowa usług i handlu – Zaleca się wykorzystanie potencjału rekreacyjnego obiektu, wskazywanego jako jeden z cenniejszych tego typu obiektów na terenie gminy poprzez wprowadzenie usług związanych z obsługą ruchu turystycznego,
- Grunty orne klasy III na gruntach mineralnych z zagłębieniami bezodpływowymi – zaleca się utrzymanie funkcji rolniczej, ze względu na cenne zasoby przyrodnicze gleb III klasy,
- Grunty orne klasy III na gruntach mineralnych bez zagłębień bezodpływowych – zaleca się utrzymanie funkcji rolniczej, ze względu na cenne zasoby przyrodnicze gleb III klasy, w części dopuszcza się uzupełnienie o zabudowę mieszkaniową lub rekreacyjną wzdłuż drogi, w części dopuszcza się przekształcenie terenu na ogrody przydomowe dla istniejącej i perspektywicznej zabudowy,
- Grunty orne klas IV-VI na gruntach mineralnych z zagłębieniami bezodpływowymi – zaleca się utrzymanie funkcji rolniczej, dopuszcza się uzupełnienie o zabudowę mieszkaniową lub rekreacyjną, w części dopuszcza się przekształcenie terenu na ogrody przydomowe dla istniejącej i perspektywicznej zabudowy, dopuszczana jest lokalizacja zabudowy w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, z wyłączeniem zagłębień bezodpływowych,
- Grunty orne klas IV-VI na gruntach mineralnych bez zagłębień bezodpływowych – dopuszcza się uzupełnienie zabudowy wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych zaleca się utrzymanie funkcji rolniczej, dopuszcza się uzupełnienie o zabudowę mieszkaniową lub rekreacyjną, w części dopuszcza się przekształcenie terenu na ogrody przydomowe dla istniejącej i perspektywicznej zabudowy, dopuszczana jest lokalizacja zabudowy w sąsiedztwie istniejącej zabudowy,
- Grunty orne klas IV-VI na gruntach mineralnych na silnie nachylonych stokach – użytki zielone - zaleca wyłączenie terenów z użytkowania rolniczego i umocnienie stoków trwałą roślinnością,
- Grunty orne klas IV-VI na gruntach organicznych – trwałe użytki zielone – zaleca wyłączenie terenów z użytkowania rolniczego w celu przywrócenia terenom naturalnego charakteru,
- Trwałe użytki zielone na gruntach organicznych – zaleca się utrzymanie bądź przywrócenie funkcji łąk i pastwisk,

- Trwałe użytki zielone na gruntach mineralnych – dla terenów użytkowanych jako grunty rolne zaleca się przekształcenie ich w trwałe użytki zielone,
- Obszary źródliskowe – zaleca się utrzymanie istniejącego stanu przyrodniczego terenów, z bezwzględnym zakazem eksploatacji torfu,
- Wody powierzchniowe – zaleca się wprowadzenie obudowy biologicznej cieków, Dopuszcza się wykorzystanie rekreacyjne terenu,
- Lasy – zaleca się utrzymanie i pielęgnowanie istniejącego drzewostanu,
- Drogi – zaleca się stałe dbanie o układ komunikacyjny w zakresie modernizacji, dostosowywania normatywów oraz w zakresie pasów drogowych zalecane jest dbanie o istniejący drzewostan, zaleca się utrzymanie dróg o niewielkim natężeniu ruchu jako dróg gruntowych, ze względu na ich krajobrazotwórczy charakter.

3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska

W przypadku analizowanego terenu gminy Somonino – można wskazać kilka potencjalnie istniejących konfliktów lub zagrożeń wynikających ze specyfiki obecnego użytkowania terenu. Można zaznaczyć obecność wzmożonej erozji podłoża glebowego, zubażania w składniki mineralne.

Dominujące problemy to:

- hałas, którego głównym źródłem jest komunikacja z drogi krajowej nr 20;
- emisji pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw indywidualnych, oraz emisji gazów związanych z komunikacją drogową;
- emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną;
- niewystarczające skanalizowanie;
- możliwość wystąpienia nieszczelności w bezodpływowych zbiornikach na ścieki;
- możliwość wystąpienia tzw. poważnej awarii – stacja paliw, droga krajowa;
- rolnictwo przyczyniające się do degradacji środowiska wodno-gruntowego;
- presja na przyrodę ożywioną – w tym bariery migracyjne, gospodarka ludzka nie pozwala na otworzenie naturalnych systemów przyrodniczych, swoiste bariery w postaci tras komunikacyjnych, zwiększająca się powierzchnia terenów zabudowanych, powodować będą utrzymywanie się już zaistniałych dysonansów w funkcjonowaniu ekosystemów;
- zaśmiecanie terenów, zwłaszcza w pobliżu skupisk terenów mieszkalnych jak i oboczy dróg – konsekwencją jest obniżenie walorów fizjonomicznych terenu.

Problemem związanym z ochroną środowiska i jego funkcjonowaniem jest niewielki udział terenów leśnych i łąkowych o charakterze zbliżonym do naturalnego w ogólnej powierzchni obszaru opracowania. Powyższe jest w pewien sposób niwelowane dzięki obecności drzewostanów w otoczeniu sołectwa.

Istotnym problemem jest także zanikanie terenów otwartych, biologicznie czynnych na rzecz przekształceń związanych z rozbudową zabudowy mieszkalnej lub rozwinięcia funkcji usługowych. To pociąga za sobą szereg dodatkowych ingerencji w środowisko przyrodnicze, które mogą prowadzić do zaburzeń między innymi stosunków wodnych czy chemizmu gleb czy zwiększenia zanieczyszczenia powietrza emisją niską. Powstające w większej ilości powierzchnie utwardzone, utrudniają odpływ powierzchniowy.

Sporządzony plan fragmentu gminy – jasno wskazuje na dalszy, konsekwentny rozwój funkcji mieszkalnych i usługowych, a także produkcyjno usługowych. To pociągnie za sobą kolejne zmiany w krajobrazie jak i będzie miało wpływ na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego

4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu

Załączniki nr 1 do niniejszej prognozy przedstawiają schemat projektu miejscowego planu oraz określa potencjalne zagrożenia wynikające z przeprowadzenia postanowień planu. Pozwoli to na najprostszą, wstępną analizę zmian zagospodarowania przestrzennego umożliwionych zapisami projektowanego planu.

Ustala się przeznaczenie terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi i ponumerowanych, zgodnie z rysunkiem planu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolem: 1.MN, 2.MN, 3.MN, 4.MN, 5.MN, 6.MN, 7.MN, 8.MN, 9.MN, 10.MN, 11.MN, 12.MN, 13.MN, 14.MN, 15.MN, 16.MN, 17.MN, 18.MN, 19.MN, 20.MN, 21.MN, 22.MN, 23.MN, 24.MN, 25.MN, 26.MN, 27.MN, 28.MN, 29.MN, 30.MN, 31.MN, 32.MN, 33.MN;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej, oznaczone symbolem: 1.MN/U, 2.MN/U, 3.MN/U, 4.MN/U, 5.MN/U, 6.MN/U, 7.MN/U, 8.MN/U, 9.MN/U, 10.MN/U, 11.MN/U, 12.MN/U, 13.MN/U;
- 3) tereny zabudowy usługowej, oznaczone symbolem: 1.U, 2.U, 3.U, 4.U;
- 4) tereny zabudowy usług oświaty, oznaczone symbolem: 1.UO;
- 5) tereny usług sportu, rekreacji, oznaczone symbolem 1.US;
- 6) tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów i zabudowy usługowej, oznaczone symbolem: 1.P/U i 2.P/U, 3.P/U;
- 7) tereny zabudowy usług komunikacji, oznaczone symbolem 1.KS;
- 8) tereny zieleni urządzonej, oznaczone symbolem: 1.ZP, 2.ZP, 3.ZP;
- 9) tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolem: 1.RM, 2.RM, 3.RM, 4.RM, 5.RM, 6.RM, 7.RM, 8.RM, 9.RM, 10.RM, 11.RM, 12.RM, 13.RM, 14.RM, 15.RM, 16.RM, 17.RM, 18.RM, 19.RM, 20.RM, 21.RM, 22.RM, 23.RM;
- 10) tereny rolnicze, oznaczone symbolem 1.R, 2.R, 3.R, 4.R, 5.R, 6.R, 7.R, 8.R, 9.R, 10.R, 11.R, 12.R, 13.R, 14.R, 15.R, 16.R, 17.R, 18.R, 19.R, 20.R, 21.R, 22.R, 23.R, 24.R, 25.R;
- 11) tereny lasów, oznaczone symbolem: 1.ZL, 2.ZL, 3.ZL, 4.ZL, 5.ZL, 6.ZL, 7.ZL, 8.ZL, 9.ZL, 10.ZL, 11.ZL, 12.ZL, 13.ZL, 14.ZL, 15.ZL, 16.ZL, 17.ZL, 18.ZL, 19.ZL;
- 12) tereny przeznaczone do zalesienia, oznaczone symbolem: 1.ZL(Z);
- 13) tereny użytków zielonych, oznaczone symbolem: 1.ZR, 2.ZR, 3.ZR, 4.ZR, 5.ZR, 6.ZR, 7.ZR, 8.ZR, 9.ZR, 10.ZR, 11.ZR, 12.ZR, 13.ZR, 14.ZR, 15.ZR, 16.ZR, 17.ZR, 18.ZR, 19.ZR, 20.ZR, 21.ZR, 22.ZR, 23.ZR, 24.ZR, 25.ZR, 26.ZR, 27.ZR, 28.ZR, 29.ZR, 30.ZR, 31.ZR;
- 14) tereny wód powierzchniowych, oznaczone symbolem: 1.WS, 2.WS, 3.WS, 4.WS, 5.WS, 6.WS, 7.WS, 8.WS, 9.WS, 10.WS, 11.WS, 12.WS, 13.WS, 14.WS, 15.WS, 16.WS;
- 15) tereny dróg publicznych klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego, oznaczone symbolem 1.KD-GP;
- 16) tereny dróg publicznych klasy drogi lokalnej, oznaczone symbolem: 1.KD-L, 2.KD-L, 3.KD-L, 4.KD-L;
- 17) tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej, oznaczone symbolem: 1.KD-D, 2.KD-D, 3.KD-D, 4.KD-D, 5.KD-D, 6.KD-D, 7.KD-D, 8.KD-D, 9.KD-D, 10.KD-D;
- 18) tereny dróg wewnętrznych, oznaczone symbolem: 1.KD-W, 2.KD-W, 3.KD-W, 4.KD-W, 5.KD-W, 6.KD-W, 7.KD-W, 8.KD-W, 9.KD-W, 10.KD-W, 11.KD-W, 12.KD-W, 13.KD-W, 14.KD-W, 15.KD-W, 16.KD-W, 17.KD-W, 18.KD-W, 19.KD-W, 20.KD-W, 21.KD-W, 22.KD-W, 23.KD-W, 24.KD-W, 25.KD-W, 26.KD-W, 27.KD-W, 28.KD-W, 29.KD-W.

Ustalenia ogólne – najważniejsze z punktu prognozy oddziaływania na środowisko

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

Ustala się następujące zasady ochrony i kształtowania krajobrazu:

- 1) Zachowanie terenów leśnych oraz zapewnienie ciągłości ich użytkowania poprzez wskazanie terenu 1.ZL(Z) przeznaczonych pod zalesienia.
- 2) Ochronę funkcji środowiskowej i krajobrazowej istniejącego szpaleru drzew, zlokalizowanych w terenie 1.KD-L poprzez jego zachowanie i pielęgnację, w tym nowe nasadzenia.

- 3) Wkomponowanie istniejących pojedynczych drzew i ich grup w projektowane zagospodarowanie.

Obszar planu miejscowego znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska, w granicach którego obowiązują przepisy odrębne.

Nakazuje się stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska określonych w odrębnych przepisach.

Nakazuje się zadrzewienie lub zakrzewienie rodzimymi gatunkami roślin minimum 25% powierzchni terenów biologicznie czynnych na działce budowlanej.

Zakazuje się na całym obszarze objętym planem miejscowym:

- 1) prowadzenia działalności powodujących przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii, w szczególności dotyczących wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby lub ziemi;
- 2) lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz z wyłączeniem terenów zabudowy produkcyjnej, składów, magazynów i zabudowy usługowej.

W zakresie ochrony występowania urządzeń melioracji wodnych:

- 1) Ustala się obowiązek ich utrzymania i konserwacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, w granicach zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.
- 2) Ustala się obowiązek zachowania i utrzymania drożności rowów oraz urządzeń melioracji wodnych z możliwością ich przebudowy w sposób zapewniający ich prawidłowe funkcjonowanie, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego i przepisami odrębnymi.

Dla terenów lub ich części położonych w zasięgu Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy odrębne, w granicach zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.

W zakresie ochrony akustycznej ustala się dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów:

- 1) **1.MN, 2.MN, 3.MN, 4.MN, 5.MN, 6.MN, 7.MN, 8.MN, 9.MN, 10.MN, 11.MN, 12.MN, 13.MN, 14.MN, 15.MN, 16.MN, 17.MN, 18.MN, 19.MN, 20.MN, 21.MN, 22.MN, 23.MN, 24.MN, 25.MN, 26.MN, 27.MN, 28.MN, 29.MN, 30.MN, 31.MN 32.MN, 33.MN** – dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) **1.MN/U, 2.MN/U, 3.MN/U, 4.MN/U, 5.MN/U, 6.MN/U, 7.MN/U, 8.MN/U, 9.MN/U, 10.MN/U, 11.MN/U, 12.MN/U, 13.MN/U** – dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
- 3) **1.UO** – dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- 4) **1.US** – dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- 5) **1.RM, 2.RM, 3.RM, 4.RM, 5.RM, 6.RM, 7.RM, 8.RM, 9.RM, 10.RM, 11.RM, 12.RM, 13.RM, 14.RM, 15.RM, 16.RM, 17.RM, 18.RM, 19.RM, 20.RM, 21.RM, 22.RM, 23.RM** - dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy zagrodowej.

Uwarunkowania kulturowe:

1. Dla terenów lub ich części położonych w zasięgu obszaru objętego wpisem do rejestru zabytków województwa pomorskiego (zespół dworsko-parkowy z folwarkiem, park w zespole dworsko-parkowym) obowiązują przepisy odrębne, w ich granicach zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.
2. Dla obiektów objętych wpisem do rejestru zabytków województwa pomorskiego (dawny dwór w zespole dworsko-parkowym z folwarkiem; dawny budynek magazynowy, dawne budynki inwentarskie: warchlakarnia, owczarnia; dawna gorzelnia) obowiązują przepisy odrębne, zgodnie z ich lokalizacją wskazaną na rysunku planu miejscowego.
3. Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego są objęte ścisłą ochroną konserwatorską, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
4. Działania w obrębie obszarów zabytkowych, objętych ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków województwa pomorskiego), w tym prace pielęgnacyjne należy prowadzić na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
5. W obszarze objętym wpisem do rejestru zabytków województwa pomorskiego (zespół dworsko-parkowy z folwarkiem), zgodnie z przepisami odrębnymi ustala się:
 - 1) Zakazuje się dalszych podziałów wewnętrznych; dopuszcza się scalanie podziałów wtórnych w obrębie historycznych działek.
 - 2) Nakazuje się kontynuację tradycji kształtowania zabudowy folwarcznej w zakresie sytuowania budynków, ich gabarytów oraz formy.
 - 3) Dopuszcza się stosowanie nawierzchni historycznej np. bruku kamiennego.
 - 4) W części naturalnej dawnego parku dworskiego nakazuje się zachowanie historycznych form użytkowania zieleni, zgodnie z przeznaczeniem terenu ustalonym planem miejscowym oraz zachowanie historycznego zespołu piwniczek związanych z czworakami folwarcznymi, zgodnie z ich lokalizacją wskazaną na rysunku planu miejscowego.
 - 5) W terenie oznaczonym symbolem 2.U nakazuje się, ze względu na położenie w granicach wpisu do rejestru zabytków, kształtowanie zabudowy w nawiązaniu do tradycji budowlanej i zasad kształtowania zabudowy folwarcznej - budynki na planie wydłużonego prostokąta o proporcjach boków 1:1,2 – 1:2, ustawione równolegle do siebie z możliwością zamknięcia wewnątrz przestrzennych budynkami usytuowanymi prostopadłe, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
6. W obszarze objętym wpisem do rejestru zabytków województwa pomorskiego (dawny park w zespole dworsko-parkowym), zgodnie z przepisami odrębnymi ustala się:
 - 1) Nakazuje się zachowanie historycznych form użytkowania zieleni, zgodnie z przeznaczeniem terenu ustalonym planem miejscowym.

- 2) Nakazuje się ochronę konserwatorską historycznego układu parku, historycznego ukształtowania terenu, historycznej zieleni komponowanej, starodrzewu oraz historycznego zagospodarowania.
- 3) Zakazuje się dalszych podziałów wewnętrznych; dopuszcza się scalanie podziałów wtórnych w obrębie historycznych działek.
- 4) Nakazuje się stosowanie tradycyjnych nawierzchni ścieżek dróg, w tym bruku kamiennego na fragmencie drogi 4.KD-L, 8.KD-W i historycznej drodze przebiegającej przez park.

Ustala się ochronę konserwatorską obiektów ujętych w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, nie objętych inną formą ochrony, zlokalizowanych na terenie 2.U: dawne budynki gospodarcze: stodoła oraz obora, oznaczone i ponumerowane zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.

Ochronie konserwatorskiej podlegają historyczne cechy obiektów wskazanych w ust. 1: historyczna bryła budynków, historyczny kształt dachu, historyczna dyspozycja ścian, historyczny detal architektoniczny, w tym historyczna wielkość i kształt otworów okiennych i drzwiowych, tradycyjne podziały stolarki okiennej i drzwiowej oraz historyczne materiały budowlane i kolorystyka.

1. W celu ochrony integralności obszaru o walorach historyczno-kulturowych, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i wsi folwarcznej, w granicach zgodnie z rysunkiem planu miejscowego, obejmującą:

- 1) zabytkowy obszar zespołu dworsko-parkowego w granicach ustalonych w decyzji o wpisie do rejestru zabytków województwa pomorskiego nr 1238 dec. z dnia 20.07.1988 r.;
- 2) historyczny układ ruralistyczny wsi folwarcznej Borcz i jego strukturę, w tym zachowane budynki o walorach historyczno-kulturowych współtworzące klimat historycznej zabudowy.
2. W granicach historycznego układu ruralistycznego, zgodnie z wymogami przepisów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, nakazuje się kontynuację tradycji budowlanej wsi i regionu, w tym nawiązanie do charakterystycznej kompozycji wsi folwarcznej - ciągu czworaków wzdłuż drogi **4.KD-L** i formy tych budynków założonych na wydłużonym planie prostokąta o proporcjach boków 1:1,2 – 1:2, dwukondygnacyjnych (parte i poddasze), przykrytych wysokimi dachami dwuspadowymi, symetrycznymi o nachyleniu połaci 40°- 50°, w kolorze naturalnego spieku ceramicznego.
3. W granicy strefy ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 1, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami ustala się:
 - 1) Nakazuje się zachowanie struktury przestrzennej zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i historycznej wsi folwarcznej w zakresie rozplanowania dróg, linii zabudowy, kompozycji wewnątrz ruralistycznych i kompozycji zieleni.
 - 2) Nakazuje się zachowanie linii zabudowy wzdłuż drogi publicznej klasy lokalnej **4.KD-L**, stanowiącej historyczną drogę kształtującą układ ruralistyczny wsi folwarcznej, układ połaci dachowych i kierunek głównej kalenicy zabudowy – równoległej do bocznych granic działek budowlanych.
 - 3) Nakazuje się dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie: gabarytów, wysokości oraz formy architektonicznej budynków, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu miejscowego.
 - 4) Nakazuje się przy lokalizacji i realizacji nowej zabudowy respektowanie wszystkich ważnych cech zabytkowego zespołu, historycznego widoku na zabytek, równowagi kompozycyjnej i wzajemnych relacji między zabytkami a planowanymi do realizacji budynkami, kontynuować zasady kształtowania przestrzennego, wynikające ze struktury przestrzennej zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i wsi folwarcznej.
 - 5) Nakazuje się zachowanie historycznych podziałów własnościowych wsi folwarcznej, poprowadzonych prostopadle do drogi kształtującej układ ruralistyczny, przy czym zakazuje się podziałów wewnętrznych w ramach historycznych działek ewidencyjnych oraz scaleń działek ewidencyjnych polegających na likwidacji podziałów historycznych.
 - 6) Nakazuje się zachowanie i pielęgnację pojedynczych drzew i zadrzewień przydrożnych, związanych z historycznym zagospodarowaniem obszaru.
 - 7) Dopuszcza się stosowanie nawierzchni historycznej m.in. bruku kamiennego w urządzeniu dróg publicznych.
 - 8) Ustala się lokalizację obiektów o zachowanych wartościach historyczno-kulturowych współtworzących klimat historycznej zabudowy w obrębie układu ruralistycznego wsi folwarcznej Borcz, zgodnie z rysunkiem planu miejscowego, dla których ustala się:
 - a) nakazuje się zachowanie proporcji ich brył, kształtu dachu oraz detalu architektonicznego;
 - b) dopuszcza się ich przebudowę, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu miejscowego.

1. W celu ochrony widoków na sylwetę zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i wsi folwarcznej wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej ekspozycji zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i wsi folwarcznej, w granicach zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.

2. W granicach strefy ochrony konserwatorskiej, o której mowa w ust. 1, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych ustala się:

- 1) Nakazuje się kształtowanie zagospodarowania w sposób nie naruszający walorów historyczno-kulturowych sylwetki zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i wsi folwarcznej, postrzeganych z drogi publicznej klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego **1.KD-GP** z części południowo-zachodniej drogi poprzez ograniczenie wysokości i gabarytów projektowanej zabudowy, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu miejscowego;
- 2) Nakazuje się kształtowanie otoczenia obszaru zabytkowego w sposób nie naruszający walorów historyczno-kulturowych lokalizacji zespołu dworsko-parkowego z folwarkiem i wsi folwarcznej poprzez ograniczenie wysokości i gabarytów projektowanej zabudowy, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu miejscowego.
- 3) Nakazuje się kształtowanie pokryć dachowych o kacie nachylenia głównych połaci od 35° do 50°, w odcieniach naturalnego spieku ceramicznego, brązów, szarości i grafitu, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów.
- 4) Ustala się ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów w zakresie ustaleń szczegółowych planu miejscowego, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami.

W celu ochrony pozostałych walorów historyczno-kulturowych obszaru objętego planem miejscowym oraz integralności historycznych elementów jego rozplanowania, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych ustala się:

- 1) Nakazuje się zachowanie historycznego przebiegu i funkcji komunikacyjnej dróg, położonych w terenach: **1.KD-GP, 1.KD-L, 6.KD-D, 7.KD-D** i części terenów: **3.KDD, 4.KD-L**, jako terenów dróg publicznych – poprzez zachowanie ciągu w ramach komunikacji wewnętrznej obszaru – komunikacji pieszej lub pieszo-jezdnej, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi oraz rysunkiem planu miejscowego.
- 2) Nakazuje się zachowanie oraz pielęgnację, w tym uzupełnianie ubytków poprzez nowe nasadzenia zieleni wysokiej – historycznej alei lipowej zlokalizowanej wzdłuż terenu **1.KD-L**, stanowiącej historyczne nasadzenia drzew wzdłuż drogi dojazdowej do dawnego założenia dworsko-parkowego z folwarkiem.

Wyznacza się strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, na terenach lub częściach terenów: **1.R, 2.R, 4.R, 6.R, 7.R, 14.R, 15.R, 16.R, 21.R, 22.R, 1.ZR, 2.ZR, 6.ZR, 7.ZR, 6.MN, 10.MN, 11.MN, 13.MN, 14.MN, 17.MN, 18.MN, 19.MN, 20.MN, 22.MN, 26.MN, 8.MN/U, 10.MN/U, 12.MN/U, 13.MN/U, 1.UO, 1.US, 1.P/U, 2.P/U, 3.P/U, 1.KD-GP, 1.KD-L, 1.KD-D, 2.KD-D, 4.KD-D, 5.KD-D, 6.KD-D, 3.KD-W, 4.KD-W, 5.KD-W, 7.KD-W, 9.KD-W, 10.KD-W, 11.KD-W, 12.KD-W, 13.KD-W, 14.KD-W, 16.KD-W, 17.KD-W, 15.RM, 16.RM, 20.RM, 23.RM** zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, w granicach zgodnie z rysunkiem planu miejscowego.

W obrębie stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków, o których mowa w ust. 1, prace naruszające strukturę gruntu wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach określonych przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji

Ustala się ponadlokalny oraz lokalny system komunikacji obszaru w oparciu o istniejące i projektowane drogi publiczne, których tereny oznaczono na rysunku planu symbolem:

- 1) **1.KD-GP** – stanowiące tereny drogi publicznej (droga krajowa nr 20) klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego;
- 2) **1.KD-L, 2.KD-L, 3.KD-L, 4.KD-L** – stanowiące drogi publiczne (drogi gminne) klasy drogi lokalnej;
- 3) **1.KD-D, 2.KD-D, 3.KD-D, 4.KD-D, 5.KD-D, 6.KD-D, 7.KD-D, 8.KD-D, 9.KD-D, 10.KD-D** – stanowiące drogi publiczne (drogi gminne) klasy drogi dojazdowej.

Ustala się, że drogi wewnętrzne: **1.KD-W, 2.KD-W, 3.KD-W, 4.KD-W, 5.KD-W, 6.KD-W, 7.KD-W, 8.KD-W, 9.KD-W, 10.KD-W, 11.KD-W, 12.KD-W, 13.KD-W, 14.KD-W, 15.KD-W, 16.KD-W, 17.KD-W, 18.KD-W, 19.KD-W, 20.KD-W, 21.KD-W, 22.KD-W, 23.KD-W, 24.KD-W, 25.KD-W, 26.KD-W, 27.KD-W, 28.KD-W, 29.KD-W** stanowią niepubliczne ciągi komunikacyjne.

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej

Ustala się obsługę w zakresie infrastruktury technicznej poprzez istniejące i projektowane uzbrojenie terenu zlokalizowane w liniach rozgraniczających dróg, powiązane z systemem infrastruktury technicznej, zlokalizowanym poza obszarem planu miejscowego.

Ustala się utrzymanie istniejącej infrastruktury technicznej, jej przebudowę, rozbudowę, wymianę lub rozbiórkę oraz lokalizację nowej infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających dróg, w formie tradycyjnej jak i z wykorzystaniem nowych technologii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej poza liniami rozgraniczającymi dróg, jeśli wymagają tego względy techniczno-użytkowe.

W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:

- 1) zaopatrzenie poprzez sieć wodociagową, połączoną z gminnym systemem wodociagowym;
- 2) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę należy zrealizować zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) budowę oraz rozbudowę wodociagu należy prowadzić w sposób zapewniający odpowiednią jego wydajność, jako źródła wody do celów przeciwpożarowych;
- 4) dopuszcza się stosowanie indywidualnych ujęć wody w celach gospodarczych, wyłącznie na terenach zabudowy zagrodowej i terenach rolniczych.

W zakresie odprowadzenia ścieków ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej;
- 2) obowiązek podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych do czasowego gromadzenia nieczystości ciekłych lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu wybudowania sieci kanalizacji sanitarnej;
- 4) na terenach oznaczonych symbolem P/U dopuszcza się lokalizację podziemnych oczyszczalni biologiczno-mechanicznych, podziemnych zbiorników bezodpływowych na ścieki o łącznej powierzchni wszystkich zbiorników nie większej niż 100 m³ i zbiorników retencyjnych;

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się:

- 1) odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych powierzchniowo w granicach terenu poprzez infiltrację powierzchniową i podziemną do gruntu, poprzez stosowanie systemów rozsączających, zbiorników odparowujących, studni chłonnych, odprowadzanie do rowów i kanałów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z jezdni poprzez projektowaną kanalizację deszczową oraz rowy i kanały, docelowo zastępowanych kanalizacją deszczową.

Ustala się zaopatrzenia w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej za pośrednictwem linii elektroenergetycznych, na warunkach określonych w przepisach odrębnych; dopuszcza się lokalizację stacji transformatorowych zlokalizowanych w sąsiedztwie linii rozgraniczających dróg z bezpośrednim dostępem do drogi.

Dopuszcza się lokalizację w celu zaopatrzenia w energię elektryczną indywidualnych instalacji odnawialnych źródeł energii o łącznej mocy nie większej niż 100 kW, z wyłączeniem urządzeń wykorzystujących energię wiatru.

Ustala się strefy techniczne od napowietrznych linii elektroenergetycznych, zgodnie z rysunkiem planu miejscowego:

- 1) średniego napięcia 15 kV - w odległości 7,0 m od osi linii;
- 2) wysokiego napięcia 110 kV - w odległości 20,0 m od osi linii;
- 3) najwyższych napięć 220 kV - w odległości 25,0 m od osi linii.

Dla stref wymienionych w ust. 4 ustala się:

- 1) zakaz lokalizacji budynków lub pomieszczeń przeznaczonych na pobyt stałych ludzi oraz zakaz sadzenia drzew, których naturalna wysokość przekracza 2,0 m;
- 2) dopuszcza się lokalizację budynków lub pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w pasach technicznych linii elektroenergetycznych, zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla terenów, w przypadku likwidacji lub skablowania istniejących linii elektroenergetycznych.

Ustala się zaopatrzenie w ciepło do celów grzewczych oraz dla potrzeb przygotowania ciepłej wody użytkowej z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem paliw ekologicznych, w tym sieci energii elektrycznej oraz innych nośników spalanych w urządzeniach spełniających środowiskowe normy jakości emisji.

Ustala się obsługę telekomunikacyjną poprzez wykorzystanie istniejącej i projektowanej infrastruktury sieci bezprzewodowych oraz przewodowych, z możliwością jej przebudowy, rozbudowy, wymiany jak i rozbiórki, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie usuwania nieczystości stałych ustala się:

- 1) gromadzenia odpadów i nieczystości stałych w urządzeniach przystosowanych do ich gromadzenia oraz ich odbiór i usuwanie zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) odpady technologiczne należy gromadzić w zamkniętych pomieszczeniach, w szczelnych zbiornikach, opróżnianych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) zakazuje się lokalizacji składowisk odpadów.

Dopuszcza się realizację innej niż wymieniona infrastruktury technicznej, wymaganej do rozwoju obszaru objętego planem, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenia szczególne – najistotniejsze z punktu prognozy oddziaływania na środowisko

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.MN, 2.MN, 3.MN, 4.MN, 5.MN, 6.MN, 7.MN** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 25% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 45% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **10.MN, 14.MN** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 45% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40,

Dla terenu oznaczonego symbolem **16.MN** przeznaczonego pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**: dopuszcza się lokalizację obiektów i elementów zagospodarowania działek budowlanych, niezbędnych do ich prawidłowego funkcjonowania: budowli, dojść, dojazdów, parkingów, zieleni oraz urządzeń infrastruktury technicznej.

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 20%,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 45%,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **8.MN, 9.MN, 11.MN, 12.MN, 13.MN, 15.MN** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 30% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **17.MN, 18.MN** przeznaczonych pod **tereny zabudowy** maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% powierzchni działki budowlanej,

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40,

Dla terenów oznaczonych symbolem: **19.MN, 20.MN, 21.MN, 22.MN, 23.MN, 24.MN** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **25.MN, 26.MN, 27.MN, 28.MN, 29.MN, 30.MN, 31.MN, 32.MN, 33.MN** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 35% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 50% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.MN/U, 2.MN/U, 3.MN/U, 4.MN/U, 5.MN/U, 6.MN/U** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,01,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **8.MN/U, 9.MN/U** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40,

Dla terenów oznaczonych symbolem: **7.MN/U, 10.MN/U, 11.MN/U, 12.MN/U, 13.MN/U** przeznaczonych pod **tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej**, dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.RM, 2.RM, 3.RM, 4.RM, 5.RM, 6.RM, 7.RM, 8.RM, 9.RM, 10.RM, 11.RM, 12.RM, 13.RM, 14.RM, 15.RM, 16.RM, 17.RM, 18.RM, 19.RM, 20.RM, 21.RM, 22.RM, 23.RM**, ustala się przeznaczenie - **tereny zabudowy zagrodowej**.

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,60.

Dla terenu oznaczonego symbolem **2.U** przeznaczonego pod **tereny zabudowy usługowej** dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 30% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.U, 3.U, 4.U** przeznaczonych pod **tereny zabudowy usługowej**, dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 40% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,60.

Dla terenu oznaczonego symbolem **1.UO** przeznaczonego pod **tereny zabudowy usług oświaty**, dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 40% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,

- maksymalna intensywność zabudowy – 0,8.

Dla terenu oznaczonego symbolem **1.US** przeznaczonego pod **tereny usług sportu i rekreacji**, dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 10% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 50% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,01,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,10, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.P/U, 2.P/U, 3.P/U** przeznaczonych pod **tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej**, dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,05,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,80.

Dla terenu oznaczonego symbolem **1.KS** przeznaczonego pod **tereny zabudowy obsługi komunikacji**, dopuszcza się lokalizację:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 35% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 20% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,01,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,40.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.ZP, 2.ZP, 3.ZP** przeznaczonych pod **tereny zieleni urządzonej** dopuszcza się:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 5,0% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 80% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,00,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,1.

Dla terenów oznaczonych symbolem: **1.R, 2.R, 3.R, 4.R, 5.R, 6.R, 7.R, 8.R, 9.R, 10.R, 11.R, 12.R, 13.R, 14.R, 15.R, 16.R, 17.R, 18.R, 19.R, 20.R, 21.R, 22.R, 23.R, 24.R, 25.R** przeznaczonych pod **tereny rolnicze** dopuszcza się:

- maksymalna powierzchnia zabudowy - 40% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 50% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna intensywność zabudowy - 0,01,
- maksymalna intensywność zabudowy – 0,30.

W stosunku do poprzedniego projektu planu – procedowanego w latach ubiegłych, plan zagospodarowania części wsi Borcz, przewiduje rozwój gospodarczy regionu wykorzystując przy tym dogodną lokalizację w strefie wpływu Trójmiasta jednak ograniczono część areałów przeznaczonych pod funkcje usługowe i produkcyjne. Dodatkowo zrezygnowano z przeznaczenia części terenów rolnych (po południowej stronie drogi krajowej) pod strefy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dokonano także zmian w zakresie przeznaczeń pozostałych funkcji i niewielkiej ich reorganizacji. Uwzględniono także konieczność wprowadzenia zmian, z uwagi na zmiany przepisów oraz nowe wnioski, które wpłynęły przy ponowionej procedurze planu.

4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak już wspomniano w punkcie 4.5 niniejszego opracowania, nie powinien ulec znaczącej zmianie stan środowiska przyrodniczego ani zachodzące w nim obecnie tendencje przyczynić się do negatywnego wpływu.

Na obszarze obowiązywania projektu planu może zaistnieć nowa zabudowa o funkcjach mieszkalnych, zagrodowa, usługowa, produkcyjna oraz inna, towarzysząca, wskazana w planie. Spowoduje to zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Nastąpi zmniejszenie infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Nastąpi także zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej. Szata roślinna będzie niszczone

bezpośrednio, przez usuwanie pokrywy roślinnej istniejącej, a także pośrednio przez zmianę stosunków glebowych i wodnych. Ogrzewanie nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu tzw. "niskiej emisji", zwiększy się również intensywność użytkowania sieci drogowej, z którą graniczy i przebiega teren opracowania, co przyczyni się do wzrostu wytwarzania SO_2 , CO_2 , CO, pyłów, produktów spalania złożonych związków organicznych (węglowodory policykliczne, chlorowcopochodne) a także wzrostu hałasu. Na obszarze gdzie powstanie zabudowa zmieni się krajobraz.

Uzupełnienie obszarów zielenią niską i wysoką, itp towarzyszącą zabudowie, ale także ta wskazana jako zieleń towarzysząca rowom i ciekom, chroni i ogranicza degradację środowiska przyrodniczego stanowiąc swoisty bufor przejmujący zanieczyszczenia z otoczenia oraz eliminuje hałas. Ponadto zachowanie powierzchni czynnych biologicznie będzie pozytywnie równoważyć zmiany stopniowo wprowadzane w krajobraz obecnych terenów. Ustalenie i zachowanie w treści planu terenów aktywnych przyrodniczo pozwoli zachować jedne z najcenniejszych przyrodniczo fragmentów terenu oraz umożliwi lepsze funkcjonowanie systemu przyrodniczego.

4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000

Środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

Największy wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało wprowadzanie zabudowy (powierzchni nieprzepuszczalnych) na obszary dotychczas niezainwestowane, dotyczy to głównie posadowienia fundamentów i realizacja piwnic. Spowoduje to uszczelnienie podłoża i zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu. Prawdopodobnie nastąpi również alkalizacja środowiska glebowego spowodowana stosowaniem materiałów budowlanych. Rozwój jest również potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie odpowiedniej i surowej gospodarki wodno-ściekowej, a także dbanie zgodnie z założeniami planu o system melioracyjny.

Główne cele środowiskowe dla wód powierzchniowych i podziemnych to m.in. zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem, oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

W przypadku dorzecza Wisły zarówno w zakresie jednolitych części wód powierzchniowych jak i podziemnych, wskazano przesunięcie terminu osiągnięcia celu z powodu konieczności dodatkowych analiz oraz długości procesu inwestycyjnego. Wskazane w obowiązującej uchwale rozwiązania infrastrukturalne są konieczne dla zachowania bezpiecznego korzystania z wody użytkowej oraz odprowadzenia ścieków. Należy bowiem projektowaną zmianę oraz obowiązujący dokument w tej kwestii respektować.

Flora i fauna

Realizacja planu części wsi Borcz spowoduje przekształcenie powierzchni biologicznie czynnej. Na terenach przewidzianych do zabudowy i rozbudowy brak jest zbiorowisk i siedlisk szczególnie cennych, tym niemniej dbanie o możliwie jak największe tereny przyrodnicze jest zgodne z założeniami planu. Oczywiście każda, nawet najmniejsza inwestycja budowlana niesie za sobą ryzyko zmniejszenia różnorodności gatunkowej.

Plan kładzie nacisk na dbanie o istniejące walory przyrodnicze oraz ograniczenie niekorzystnego charakteru i intensywności zmian w środowisku. W wyniku przeprowadzonych analiz nie można stwierdzić jak dalece negatywny wpływ będą miały ustalenia m.p.z.p. na system ekologiczny fragmentu gminy Somonino jak i terenów otaczających. Jednakże przestrzeganie ustaleń i założeń planu zwłaszcza w aspekcie przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju i nie dopuszczenie na tych terenach do powstawania obiektów mogących w sposób znaczący oddziaływać na środowisko powinno w sposób niewielki wpłynąć zarówno na środowisko biotyczne jak i abiotyczne. Plan zasadniczo zachowuje wszystkie najwartościowsze enklawy zieleni. Na pozostałe tereny wartościowe przyrodniczo plan wprowadza intensywność zainwestowania o ograniczonych funkcjach niestanowiących kolizji z obszarami cennymi przyrodniczo.

W wyniku realizacji założeń planu może dojść do przecięcia szlaków przemieszczania się zwierząt drobnych (ogrodzenia), a także wzrośnie udział fauny związanej z bytowaniem człowieka.

W granicach objętych planem, przeznaczonych pod rozwój stref zabudowań, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków fauny i flory w rozumieniu: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) a także Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713).

Krajobraz

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przekształcenie krajobrazu terenów przeznaczonych pod zmianę funkcji. Część terenów obecnie pokrytych roślinnością zostanie przekształconych w tereny zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, produkcyjnej czy usługowej. Ich powierzchnia zostanie w części utwardzona i zabudowana. Zgodnie z założeniami planu wraz z obowiązującym *Studium* zmiany wizualne będą konsekwencją podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej terenu opracowania. Wysokość zabudowy maksymalnie może osiągnąć do 9,0 m – zabudowa mieszkalna, 10,0 usługowa, 15,0 gospodarcza, usługowa, produkcyjna. Całość ustaleń planu jest zgodna z założeniami kształtowania ładu przestrzennego wyznaczonego w studium.

Powietrze i klimat akustyczny

Wpływ ustaleń planu na stan sanitarny powietrza na omawianym obszarze ma tzw. "niska emisja" z indywidualnych źródeł ogrzewania z terenów sąsiednich a także zanieczyszczenia komunikacyjne z dróg. W

wyniku realizacji ustaleń projektu planu zwiększy się liczba emitorów (z budynków) w sezonie grzewczym. Ponadto może dojść do zmian w cyrkulacji powietrza w związku z pojawieniem się nowej zabudowy, jednak nie będzie to miało wpływu na ogólne kształtowanie klimatu gminy oraz regionu.

Z uwagi na użytkowanie dróg może okresowo dochodzić do oddziaływania akustycznego, nie powinno jednak mieć ono charakteru ciągłego, ponadnormatywnego hałasu – oczywiście bardziej narażone są tereny zlokalizowane wzdłuż istniejącego ciągu drogi krajowej.

Dodatkowym obciążeniem może być obecność systemów wentylacyjnych, czy związanych z prawidłowym funkcjonowaniem obiektów infrastruktury technicznej. To może wiązać się z oddziaływaniem wibracji. Nie powinno ono jednak oddziaływaniem swym wpływać na tereny sąsiednie, czy strefy zabudowy mieszkaniowej.

W przypadku kształtowania klimatu, największe zmiany zajdą w obszarach gdzie pojawią się nowe formy zainwestowania, gdzie do zmian w warunkach termicznych, zmieni się powierzchnia parowania oraz wilgotność powietrza. Dojdzie też do zmian z zakresu inwersji temperaturowej, która będzie się zmieniać w zależności od rodzaju przeszkód terenowych.

W miejscach, które zostaną doinwestowane dojdzie do na skutek wyzwalań sztucznego ciepła do atmosfery do powstawania tzw. wysp ciepła a kierunki i prędkości wiatru będą zmodyfikowane przez układ zabudowy.

Wprowadzone planem zmiany będą miały oddziaływanie lokalne. Ich skala nie będzie istotna w regionie dalszym niż granice opracowywanego dokumentu i najbliższe tereny sąsiadujące.

Obszary Natura 2000

Plan nie wprowadza zainwestowania w skali mogącej przynieść oddziaływanie na oddalone o kilkanaście i kilkadziesiąt km obszary Natura 2000.

Kłęski żywiołowe

Zgodnie z definicjami ustawowymi z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 333 ze zm.) klęska żywiołowa to katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Katastrofa naturalna – to zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu. Awaria techniczna to gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu

urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości. Katastrofą naturalną lub awarią techniczną może być również zdarzenie wywołane działaniem terrorystycznym.

Biorąc pod uwagę obszar analizowany, możemy przede wszystkim identyfikować kwestie związane z postępującymi zmianami klimatu, które w skali lokalnej są właściwie nieodczuwalne, ale już w skali regionu pomorskiego są widoczne.

Województwo Pomorskie położone jest w północnej, nadmorskiej części Polski. Do branż szczególnie rozwiniętych w regionie zalicza się m.in. petrochemiczną, elektromaszynową oraz turystykę, a samo położenie stwarza szereg szans związanych z gospodarczym wykorzystaniem zasobów morskich. Pomorskie wyróżnia się najwyższym przyrostem naturalnym, a mieszkańcy są relatywnie młodszy niż wynosi średnia krajowa, następuje jednak systematyczny wzrost ludności powyżej 65 roku życia. Główne zagrożenia regionu to erozja wybrzeża oraz wysokie ryzyko powodziowe, co znacznie ogranicza możliwości rozwojowe tego obszaru.

Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych:

- ochrona brzegów morskich i obszarów portowych, ochrona przeciwpowodziowa,
- ochrona przed powodzią obszarów zidentyfikowanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego oraz obszarów wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego,
- wdrożenie systemów ochrony terenów rolniczych i leśnych przed suszą poprzez ochronę gleb przed przesuszaniem i małą retencją wodną.

Według strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, do najważniejszych negatywnych skutków zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne).

Zagrożeń klimatycznych nie można jednak rozpatrywać w skali lokalnej, a raczej na poziomie stref, czy regionów. Mimo to można stwierdzić, że w najbliższych latach na obszarze gminy, jak i całego kraju można spodziewać się wzrostu średniej rocznej temperatury, a tym samym wzrostu okresów upalnych i spadku liczby dni z okresami mroźnymi. Przewiduje się także, że nastąpi wzrost długości okresu wegetacyjnego. Należy liczyć się ze wzrastającą częstością występowania opadów ulewnych.

Oczywiście kwestie zapisów w planach miejscowych, determinuje ich skala oraz rodzaj planowanego przeznaczenia. W uchwale do planu w żaden sposób nie odnoszą się do problematyki planu adaptacji, należy jednak podkreślić, że wprowadzane projektem uchwały modyfikacje w żaden sposób nie przyczynią się do dynamicznych zmian i gwałtownego przyspieszenia procesów.

Podsumowanie:

Poniższa tabela wskazuje na potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego jak i zagospodarowanie terenu.

Tabela 2. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń planu i jego zmiany na poszczególne komponenty i cechy środowiska

POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI MPZP NA:	TAK	NIE	PRAWDOPODOBNIENIE
POWIERTRZE			
→ wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, gazy)			■ (samochody, ogrzewanie sezonowo)
→ powstanie odorów			■ (w przypadku zabudowań zagrodowych, okresowe oddziaływanie z produkcji rolno-spożywczej)
→ wzrost hałasu			■ (możliwy wzrost – w trakcie budowy, systemy wentylacyjne)
→ wibracje			■ (możliwy wzrost – w trakcie budowy, systemy wentylacyjne)
POWIERZCHNIĘ ZIEMI			
→ unikatowych cech geologicznych		■	
→ zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb)	■ (w wyniku budowy)		
→ zmiany topograficzne		■	
→ wzrost erozji wietrznej			■ (możliwy wzrost – w trakcie budowy)
→ wzrost zagrożenia osuwiskami		■	
WODY			
→ zmiany w obecnych przepływach wody			■ (uszczelnienie podłoża, zwiększony pobór itd.)
→ zmiany jakości wód			■ (głównie gruntowych, spływ, odpływ, większa ilość potencjalnych zagrożeń)
→ zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych	■ (na etapie realizacji inwestycji)		
→ zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych	■ (w wyniku uszczelnienia podłoża)		
→ zrzuty ścieków do wód		■	
→ zmiany ilości lub jakości wody pitnej			■ (możliwe zanieczyszczenia przenikające w grunt, wzrost zużycia)
ROŚLINNOŚĆ			
→ zmiany różnorodności siedlisk	■ (nowe rośliny, niszczenie istniejącej w procesie budowlanym)		
→ wprowadzenie nowych gatunków	■ (nowe rośliny, niszczenie istniejącej w procesie budowlanym)		
ZWIERZĘTA			
→ zmiany różnorodności gatunkowej	■ (migracja istniejącej, pojawienie się nowej)		
→ przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt	■ (w wyniku zainwestowania itd.)		
ZAGOSPODAROWANIE TERENU			
→ zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania	■ (w części terenów)		

KRAJOBRAZ			
→ zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu:			
• w aspekcie lokalnym	■ (nowe zabudowania)		
• w aspekcie ponadlokalnym		■	
KLIMAT			
→ zmiany cech klimatu:			
• w skali lokalnej			■ (zmiana kierunków przewietrzania, nasłonecznienia, zacienienia, zmiany lokalne)
• w skali ponadlokalnej		■	

Autor: Opracowanie własne

4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń Planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Plan nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

4.5. Zgodność Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami

Wejście w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wymusiło na gminach obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zgodności z obowiązującym na danym terenie Studium.

Sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu gminy Somonino – dostosowano do potrzeb i realiów rozwijających się terenów wiejskich. Zapisy studium wskazują, iż tereny gminy objęte zmianą planu przeznaczone są w obowiązującym pod rozwój, na których dopuszcza się realizację zabudowy o różnorodnym przeznaczeniu. Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są zgodne ze wskazaniami studium.

Dodatkowo procedowany plan miejscowy wchłania następujące uchwały obowiązujących dokumentów dla:

- terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmującego działkę Nr 156, we wsi Borcz zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Somonino Nr 149/XXX/97 z dnia 5 marca 1997 r. (Dz. Urz. Nr 30 poz.111 z 1998 r.);
- terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obejmującego działkę Nr 9, w miejscowości Borcz zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Somonino Nr 14/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Nr 35 poz.128 z 1999 r.);
- terenów usług rzemiosła, obejmującego działkę Nr 156, we wsi Borcz zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Somonino Nr 16/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Nr 35 poz.130 z 1999r.);
- terenów usług rzemiosła, obejmującego działkę Nr 143/1 i 143/2, we wsi Borcz zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Somonino Nr 15/III/98 z dnia 10 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Nr 35 poz.129 z 1999 r.);

— terenów usług obsługi komunikacyjnej – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar działki nr 158 położonej we wsi Borcz, zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Somonino Nr 190/XXII/2000 z dnia 28 listopada 2000 r. (Dz. Urz. Nr 4 poz.24 z 2001 r.).

Polityka przestrzenna gminy przedstawiona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Somonino wynika bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należą m.in.: Strategii Rozwoju Gminy Somonino na lata 2012-2019 – który stanowi strategiczne opracowanie, które kreśli kierunki wieloletniego rozwoju gminy i jednocześnie stanowi podstawowy dokument długofalowej polityki lokalnej oraz jeden z najbardziej aktualnych dokumentów dotyczących polityki rozwojowej gminy.

Powyższe opracowanie wynika oczywiście bezpośrednio z dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego na lata 2016 -2040 oraz Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, która wskazuje wizję rozwoju regionu oraz Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego – aktualizacja – jest to strategiczny dokument opracowany przez samorząd województwa określający zasady kształtowania struktury przestrzennej województwa w długim horyzoncie czasowym. Stanowi element regionalnego planowania strategicznego, który odgrywa koordynacyjną rolę pomiędzy planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym.

Krajowe dokumenty, które odgrywają nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym to Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 czyli podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi on punkt odniesienia zarówno dla innych strategii opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Przedstawia on wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych 20 lat. Wprowadza zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej.

Realizacja ustaleń projektu planu w połączeniu z innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie Gminy Somonino nie będzie skutkować powstaniem znacznych oddziaływań skumulowanych, wtórnych i pośrednich. Pojawiające się zmiany i presje środowiskowe nie powinny w szerszej perspektywie przynieść dalece idących negatywnych skutków chociażby ze względu na oddalenie od terenów opracowania skupisk ludzkich oraz obszarów cennych przyrodniczo. Ponadto rozwój gospodarczy stanowić będzie źródło miejsc pracy dla lokalnej społeczności.

4.6. Podsumowanie prognozy

W wyniku realizacji projektu nie wystąpią dalece idące szkodliwe zmiany w środowisku omawianego terenu. Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu planu będą zmiany w środowisku wodno-gruntowym i zmiana charakteru krajobrazu. Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych,

zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych i zmiana krajobrazu terenów otwartych rolnych na tereny mieszkalne, usługowe czy produkcyjne – zabudowane.

Pewnym zagrożeniem może być wzrost zanieczyszczeń związanych z funkcjonowaniem obiektów jak wzrost zanieczyszczenia powietrza, odpadów stałych i płynnych, hałasu komunikacyjnego.

W prognozie nie proponuje się rozwiązań alternatywnych, a ewentualne szkodliwe oddziaływania wykazane w przedrealizacyjnych opracowaniach, a następnie jeśli wystąpią minimalizować za pomocą dostępnych metod.

Ważne z punktu widzenia analiz dotyczących planu, jest uwzględnienie także obowiązujących ustaleń uchwał, które w większości dopuszczają na tych terenach funkcje nieuciążliwe o niskim bądź średnim charakterze uciążliwości.

Możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich stwierdzono w przypadku większości przedsięwzięć. Są to prace remontowe i modernizacyjne nawierzchni drogowej (ulice i chodniki) oraz infrastruktury (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie). Możliwe, zatem są także oddziaływania skumulowane dotyczące głównie emisji hałasu, wzrostu zanieczyszczeń pyłowych powietrza lub drgań podłoża oraz utrudnień komunikacyjnych, mogących wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięć. Oddziaływania te będą jednak miały charakter przejściowy i w pełni odwracalny.

Zapisy projektu planu są zgodne ze *Studium*, oraz wynikają z obowiązujących dotychczas na tym terenie dokumentów. Autorzy planu na bieżąco konsultowali z autorem prognozy ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi.

5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska

Projekt planu zakłada, iż aktualny sposób zagospodarowania przestrzennego analizowanego obszaru zostanie w części zmieniony. Ustalenia planu mają w charakter zgodny z ustaleniami zawartymi w obowiązującym *Studium*. W wyniku realizacji założeń planu, zostanie w części wyparta funkcja użytkowania rolniczego na rzecz rozwoju stref zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej, produkcyjnej, produkcyjno-usługowej składów i magazynów. W skali obszaru o powierzchni 714 ha, są to obszary w części sankcjonujące dotychczasowe przeznaczenie przy możliwości rozwoju stref, zlokalizowanych głównie przy ciągach komunikacyjnych.

W wyniku realizacji planu nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy, czyli nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wraz ze wzrostem intensywności zabudowy jak również, lokalnie może dojść do pogorszenia stanu higieny atmosfery i klimatu akustycznego. Nie przewiduje się jednak w tych rejonach przekroczenia dopuszczalnych norm.

Obowiązujący plan ustala szereg zasad, które mają za zadanie równoważyć negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych. Z punktu widzenia funkcjonowania środowiska najistotniejsze są ustalenia

dotyczące ochrony terenów cennych przyrodniczo lub bezpośrednio na nie wpływających. Tereny te wymagają ochrony, co uwzględniają zapisy obowiązującego planu, projektowana zmiana planu w żaden sposób ich nie narusza.

6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko

Projekt planu dotyczy obszaru wiejskiego stanowiącego tereny zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej przebiegającej przez teren gminy Somonino. Ogół tendencji rozwojowych zmierza do zintensyfikowania działań o charakterze zabudowań mieszkaniowych, mieszkaniowo-usługowych, usługowych i usługowo-produkcyjnych w tej strefie.

Dalsza realizacja planu jak i jego zmiany pociągnie za sobą szereg zmian w strukturze i funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego jednak największy wpływ będzie miała na zmianę wizualną terenu oraz może zakłócać dotychczasowe przemieszczanie się zwierzyny drobnej. Wprowadzone zostaną zmiany zarówno w środowisku gruntowo-wodnym, jaki i pojawi się wzrost zanieczyszczenia powietrza, lokalnie może dojść do zaburzeń klimatu, przewietrzania itp.

Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko także tych generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć, stwierdza się, że ich zasięg nie obejmie położonych w sąsiedztwie obszarów Natura 2000 ani będących w zakresie planu obszarów i terenów chronionych. Ewentualne zmiany siedliskowe wywołane mogą być pracami ziemnymi naruszającymi struktury litologiczne i hydrogeologiczne wierzchnich warstw podłoża. Takie prace mogą mieć miejsce w związku z realizacją planu (np. w przypadku modernizacji ulic i systemów podziemnej infrastruktury technicznej). Skala tych przedsięwzięć nie wpłynie na na oddalone siedliska chronione.

Nie ma, zatem zasadnej potrzeby wskazywania potrzeb kompensacji przyrodniczej (zgodnie z intencją zapisaną w art. 51 ust. 2 pkt. 3 lit. a i b Ustawy o dostępie informacji...).

Natomiast poniższe rozwiązania zgodne z zapisami zawartymi w projekcie planu mają na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych oddziaływań przyszłego użytkowania na środowisko:

1. Poprawienie ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie zabudowy poprzez linie zabudowy w połączeniu z odpowiednimi zasadami realizacji ogrodzeń, wysokości budynków i rozwiązań technicznych, komunikacyjnych, które powalą na poprawę ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie przestrzeni terenów wiejskich oraz uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego i nadanie nowych form przestrzennych w strefach publicznych i niepublicznych przy minimalizacji sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.
2. Ustalenie zasad udostępniania terenów pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową, zagrodową, usługowo-produkcyjną umożliwiającą przestrzenny rozwój miejscowości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

7. Wnioski

1. Plan zakłada na omawianym terenie rozwój stref zabudowy: *mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej, usługowej, zagrodowej, usługowo-produkcyjnej* wraz z udostępnieniem terenów pod rozwój sieci komunikacyjnej.
2. Plan zakłada na omawianym terenie zachowanie walorów przyrodniczych poprzez podtrzymanie funkcji rolnej i leśnej, użytków zielony, wskazuje do zachowania cenny drzewostan i narzuca ochronę wód śródlądowych w tym zachowanie roślinności bezpośrednio z nimi graniczącymi.
3. Plan zakłada intensyfikację zabudowy i wzrost powierzchni utwardzonej.
4. Plan określa zasady ochrony środowiska poprzez zakazy i ustalenia.
5. Plan określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
6. Sposób zagospodarowania terenów zaproponowany w projekcie planu ze względu na swój charakter spowoduje lokalne zmiany komponentów środowiska przyrodniczego na obszarze planu i nie przyniesie dalece idących zagrożeń pośrednich, wtórnych i skumulowanych.
7. Realizacja planu w największym stopniu przekształci środowisko wodno-gruntowe (przypowierzchniowe warstwy) a także krajobraz.
8. Realizacja planu poprzez rozwinięcie infrastruktury technicznej, doprowadzi do minimalizacji negatywnych oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego w tym przede wszystkim na stan środowiska gruntowego oraz klimatu akustycznego.

8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego. Tak plan przedmiotowy jak i prognoza obejmują swoim zasięgiem fragment gminy Somonino, w powiecie kartuskim w województwie pomorskim.

Celem sporządzenia prognozy jest zdefiniowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, jakie może przynieść realizacja założeń planu i ewentualne podjęcie działań mających na celu ograniczenie tychże zagrożeń.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonanego zgodnie z uchwałą Nr XXXII/233/09 Rady Gminy Somonino z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Borcz.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.).

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty

dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem szeregu publikacji naukowych, książek, opracowań tematycznych, raportów przy zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Wymienione zostały w punkcie 1.5. opracowania.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem dostępnych dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych. Do najważniejszych należą VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór, Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE oraz Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa Ptasia) oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. czy Krajowy planu gospodarki odpadami 2022, dokumenty regionalne to Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2013 – 2016 z perspektywą do roku 2020, Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kartuskiego na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 – 2022, Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2012-2019, Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Somonino na lata 2004-2011, Program Ochrony Środowiska Gminy Somonino na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021. Wszystkie te dokumenty wyznaczają cele, które stanowią wytyczne dla kształtowania przyszłych dokumentów, tak aby projektowany plan miejscowy kierował się wytycznymi w nimi zawartymi.

W prognozie przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, wskazując jednocześnie na konieczność zwrócenia uwagi na minimalizację negatywnych oddziaływań w kontekście oraz na konieczność aktualizacji dokumentacji minimum raz w trakcie trwania kadencji rady.

W prognozie przedstawiono charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (pkt 3): określono położenie geograficzne i fizjograficzne terenu opracowania, rzeźbę terenu, przeanalizowano obecność lub brak surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków gruntowych i gleb, warunków klimatycznych, występującej w obszarze opracowania fauny i flory oraz warunków kulturowych. Stwierdzono, że teren inwestycji znajduje się poza przestrzennymi formami ochrony przyrody.

Oceniono stan i funkcjonowanie środowiska. Analizy wykazały, że tereny gminy poddawane stałym procesom postępującej urbanizacji stanowią obszary o umiarkowanym charakterze obciążeń przyrodniczych. Oceniono także odporność na degradację i zdolność do regeneracji terenów planu, wskazując, że do całość terenów objętych zmianą planu ulega presji w wyniku dalszego zainwestowania.

W prognozie oceniono przewidywane skutki wpływu ustaleń miejscowego planu na środowisko, w tym na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, gdzie wskazano, m.in. że zapisy planu chronią teren opracowania przed negatywnym wpływem na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, określono, że dojdzie do zmiany przemieszczania się fauny oraz że zmieni się bioróżnorodność w obszarach wskazanych do zainwestowania. Ponadto określono wpływ na krajobraz, który zmieni się w wyniku zainwestowania nowymi obiektami, oraz określono, że dojdzie do lokalnych drobnych oddziaływań na klimat, w wyniku zacieniania, zmian przewietrzania oraz w związku z pojawieniem się większej ilości terenów utwardzonych – zmianą bilansu wodnego. Określono brak wpływu na obszary Natura 2000 oraz określono, że projektowana zmiana planu nie chroni terenów opracowania przed efektem klęsk żywiołowych – potencjalnie mogących wystąpić w obszarze opracowania, a do których zaliczono przede wszystkim deszcze nawalne oraz susze.

Wykazano brak transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na brak zainwestowania w skali mogącej nieść oddziaływania poza granicami naszego kraju.

Prognoza wykazała szereg powiązań z dokumentami strategicznymi – w tym z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które wynikają bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należą m.in.: Strategii Rozwoju Gminy Somonino na lata 2012-2019. Powyższe opracowanie wynika oczywiście bezpośrednio z dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego na lata 2016 -2040 (obecnie w fazie końcowej aktualizacji) oraz Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego – aktualizacja. One zaś wynikają z dokumentów krajowych tj. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Ustalenia planu, wskazują w części na nowe przeznacze i dotyczą funkcji mieszkalnej, mieszkalno-usługowej, usługowej, zagrodowej, usługowo-produkcyjnej. W podsumowaniu prognozy wskazano, że w wyniku realizacji założeń planu, zostanie wyparta w części funkcja użytkowania rolniczego, oraz że nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy w częściach do niezainwestowanych, a w obszarach zainwestowanych, że dojdzie do uzupełnienia lub modyfikacji dotychczasowego przeznaczenia w obrębie dotychczasowego przeznaczenia rozwijających się terenów.

Oceniono ustalenia planu w aspekcie ochrony środowiska. Wszystkie powyższe stwierdzenia są zgodne z teorią zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła, co przynosi korzyści ekonomiczne, społeczne a przede wszystkim środowiskowe.

Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej to zagrożenia, które najczęściej definiowane są dla sporządzanych planów zagospodarowania przestrzennego. Pewną rekompensatę dla środowiska może przynieść wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania określonej ilości obszarów biologicznie czynnych oraz tych mówiących o kompensacji działań, które w fazie realizacji inwestycji powodują niszczenie wierzchnich warstw terenu.

W ujęciu końcowym określono, iż proponowany sposób zagospodarowania terenu działek nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach planu i poza nimi.

Oświadczenie autora prognozy

„Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam stosowne wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2016 poz. 353 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.”

Mgr Katarzyna Kusztełak

